

Z obsahu:

**Bůh je Pán světa
a dobrodinec svého lidu**

Svatý otec Jan Pavel II.
při generální audienci
9. dubna 2003
- strana 2 -

Šílené milosrdenství

David Hertz
- strana 4 -

**Chvála Božího
milosrdenství**

Modlitba sestry Faustyny
- strana 4 -

**Slovo Svatého otce ke
kněžím - zpovědníkům**

- strana 5 -

**P. Felice Cappello -
zpovědník Říma**

O radosti
ze svátosti smíření
- strana 6 -

Bůh se slitoval

Josef kardinál Ratzinger
- strana 10 -

**Byl zcela ponořen do
trpkého Ježíšova utrpení**

Homilie kardinála
Joachima Meisnera při
pohřbu kardinála Groera
v Roggendorfu
- strana 12 -

**Rozhodnější víra -
osvobozující pravda**

Nad novou knihou
významného německého
teologa kardinála Leo
Scheffczyka
- strana 13 -

Bůh je Pán světa a dobrodinec svého lidu

Žalm 134, ranní chvály v pondělí 4. týdne

Liturgie chval, kterou postupně sledujeme v našich katechezích, nám předkládá první část žalmu 134, který právě zazněl ve zpěvu chóristů. Text odhaluje hutnou sérii narážek na jiné biblické úryvky a atmosféra, která v něm panuje, jako by připomínala atmosféru Velikonoc. Ne nadarmo spojuje židovská tradice náš a následující žalm 135 a chápe je společně jako „velké Hallel“, tzn. slavnostní a sváteční chválu, která stoupá k Hospodinu u příležitosti Velikonoc.

Rituální modlitba

Žalm má totiž silný vztah k exodu tím, že se zmiňuje o egyptských ranách a připomíná vstup do zaslíbené země. Ale sledujme nyní postupně etapy, které žalm rozvíjí ve sledu prvních 12 veršů: je to úvaha, kterou chceme přetvořit v modlitbu.

V úvodu se setkáváme s charakteristickou výzvou ke chvále, typickým prvkem hymnů, které se obracejí v Žaltáři k Pánu. Výzva ke zpěvu aleluja je adresována *Hospodinovým služebníkům* (srov. v. 1), kteří jsou v hebrejském originálu představeni jako „vztyčení“ ve svatém chrámovém prostoru (srov. v. 2), tzn. v rituálním postoji modlitby (srov. Ž 133,1–2).

Do chvály jsou zapojeni především služebníci kultu, kněží a levité, kteří žijí a pracují v *nádyřích domu našeho Boha* (srov. Ž 134,2). Nicméně k těmto *Hospodinovým služebníkům* se ideálně připojují všichni věřící. Hned nato totiž následuje zmínka o vyvolení celého národa, aby byl spojencem a svědkem Hospodinovy lásky: *Hospodin si vyvolil Jakuba, Izraele za svůj majetek* (v. 4). V této perspektivě se oslavují dvě základní Boží vlastnosti: On je *dobrý*, on je *sladký* (srov. v. 3). Pouto, které se pne mezi námi a Hospodinem, je po-

znamenáno láskou, důvěrností, radostným přilnutím.

Vyznání víry

Po výzvě ke chvále Žalmista pokračuje slavnostním vyznáním víry, které se otevírá typickým výrazem: *Vždyť já vím,*

to znamená – uznávám, věřím (srov. v. 5). Dva články víry vyhláší s solista jménem všeho lidu, spojeného v liturgickém shromáždění. Především velebí Boží působení v celém vesmíru: On je par excellence Pánem vesmíru: *Cokoliv chce Hospodin, činí na nebi i na zemi* (v. 6). Ovlá-

dá dokonce i moře a hlubiny, které jsou příznakem chaosu, negativních energií, omezenosti a nicoty.

Hospodin také vytváří mračky, blesky, déšť a větry, využívá k tomu své *komory*. Antický člověk Blízkého východu si totiž představoval, že klimatické faktory jsou střezeny v odkládacích nádržích podobných nebeským schránám, do kterých Bůh sahá, aby je rozséval po zemi.

Připomínka dějiny spásy

Další složka vyznání víry se týká dějiny spásy. Bůh stvořitel je poznáván jako Hospodin vykupitel a připomíná základní události osvobození Izraele z egyptského otroctví. Žalmista totiž vypočítává *ranu* prvorozenců (srov. Ex 12,29–30), která shrnuje všechny *divy a zázraky*, jaké způsobil Bůh osvoboditel během epochy exodu (srov. Ž 134,8–9). Ihned na to následuje připomínka slavných vítězství, která Izraeli umožnila pře-

konat obtíže a překážky, s nimiž se cestou setkal (srov. v. 10–11). A nakonec se rýsuje na horizontu zaslíbená země, kterou Izrael přijímá od Hospodina *do majetku* (srov. v. 13).

Nuže, všechna tato znamení spojení, která budou šířeji vyznána v následujícím žalmu 135, dosvědčují základní pravdu, vyhlášenou jako první přikázání Dekalogu. Bůh je jeden a je to osoba, která jedná a hovoří, miluje a zachraňuje: *Velký je Hospodin a náš Pán je nade všemi bohy* (v. 5; srov. Ex 20,2–3; Ž 94,3).

Výzva třetího Petrova nástupce

Ve stopách tohoto vyznání víry i my pozvedáme svou chválu k Bohu. Papež sv. Klement I. ve svém listu se obrací ke Korinťanům s touto výzvou: „Pohledme na Otce a Stvořitele celého vesmíru. Přimkněme se k darům a dobrodiním pokoje, velkolepým a vznešeným. Rozjímejme o něm v myslí a patřeme duchovním zrakem na jeho velkou vůli! Uvažujme, jak je velkodušný vůči každému svému stvoření. Patřeme na nebesa, jak se pohybují podle jeho řádu a poslouchají ho v harmonii. Den a noc vykonávají jím stanovený běh a navzájem se prolétají. Slunce a měsíc a sbory hvězd se otáčejí podle jeho řízení v harmonii bez úchylek po drahách jím vymezených. Země, z jeho vůle úrodná, plodí dostatek potravy pro lidi, pro šelmy a všechny živočichy, kteří na ní žijí, bez zpěčování a beze změn jeho nařízení“ (19,2–20,4; I Padri Apostolici, Řím 1984, s. 62, 63). Klement I. uzavírá konstatováním: „Stvořitel a Pán vesmíru určil, aby všechny tyto věci byly v míru a ve svornosti, je dobrotivý ke všemu a zvláště k nám, kteří se utíkáme k jeho dobrotě skrze našeho Pána Ježíše Krista. Jemu buď sláva a čest na věky věků. Amen (20,11–12; tamt. s. 63).

Bolletino Vaticano 9. 4. 2003
Mezititulky redakce Světla

EDITORIAL

Prostřednictvím sdělovacích prostředků můžeme se stát v neobvyklé míře svědky toho, co se děje v nejdlehlších koutech světa. Díváme-li se na toto dění nikoliv s touhou po senzaci, ale pohledem věřícího křesťana, který umí navíc číst i mezi řádky, často nás přímo děsí příval zla, které se stále vzrůstá s neobyčejnou silou a zpupností. Sdělovací prostředky si totiž jen velmi omezeně všimají zla, které je mnohem horší než zlo fyzické, totiž zla mravního, které poškozují a namnoze znehodnocují to, co je v člověku nejcennějšího a nejzávažnějšího, a to je obraz Boží a milost Boží v lidské duši.

Je jistě možno namítnout, že zlo není specialitou naší doby a vyskytovalo se v celých lidských dějinách. A přece nelze přehlížet tyto skutečnosti: Jsou k dispozici prostředky na působení a šíření ničivého fyzického i mravního zla jako nikdy předtím. Lidské dějiny nezaznamenaly nikdy tolik krveprolití a násilí jako v uplynulých sto letech. Druhá velice závažná je skutečnost, že v této poslední době se hřích stává stále více záležitostí veřejnou, a to do té míry, že ho lidé začali pokládat a prohlašovat přímo za své právo. Je třeba pamatovat, že naše poznání a hodnocení zla zdaleka nevystihuje plně jeho podstatu a důsledky, tím spíše, že máme tendenci (jako by ve vlastním

Pokračování na str. 15

Dar kněžské služby

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

Přijměte Ducha Svatého

Vstup s Janem do Večeřadla, kde učedníci již třetí den tráví čas bez svého Pána a Mistra. Z jejich tváří i z jejich modliteb můžeš poznat, co se odehrává v jejich nitru. Naplnil je strach, smutek, nejistota a výčitky. Po třech letech, která celá prožívali ustavičně v Ježíšově společnosti, jsou nyní poprvé bez něho a jsou z toho zcela bezradní. V jeho společnosti podlehli pokušení a dohadovali se, kdo je z nich větší. Nyní, když se ocitli sami a bez něho, mají příležitost podívat se sami na sebe a uvědomit si, jak jsou ve skutečnosti slabí, malí a zbabělí. Před týdnem byli plni nadšení, náhle se všechny jejich představy zhroutily. Jsou tak skleslí, že je nedokázala potěšit ani zpráva svatých žen, že Ježíš žije. Prožijete s nimi tuto očistnou noc víry, která léčí duši od svůdného sebezalíbení a nezdravé sebejistoty a připravuje tak pro nové zcela upřímnější a důvěrnější setkání s Pánem. I uprostřed nejtěžší zkoušky udržuj své srdce v pevné jistotě, že Ježíš je věrný, a i kdyby sebevíce otálel, neopouští ty, kteří po něm upřímně touží. Dopouští odloučenost, aby se po ní ještě více přiblížil.

A Pán je zde! Vstupuje zavřenými dveřmi. Jeho oslavené tělo nic nezastaví, před jeho zrakem se nic neskryje. Najde si bezpečně ty, které si vyvolil a zamiloval. Nepřipustí, aby byli zkoušeni nad své slabé síly. Přichází v pravý čas, aby s novým světlem přinesl i nové úkoly. Aby prohlédl nejen jejich zrak, ale především srdce, musí se především zbavit všeho toho, co je zatím tak svazuje. Do jejich nitra se musí vrátit božský dar **pokoje**. Pokoj je brána k setkání s Bohem. Když je před časem vyslal na první misijní cestu, uložil jim, aby nejdříve všude, kam přijdou, rozdávali pokoj, a velmi mu záleželo na tom, aby všichni, kterým tento pokoj přinesou, také ho přijali. Nyní On sám je oslovuje tímto uzdravujícím pozdravem: *Pokoj vám*. Ten pozdrav platí i tobě. Přijmi Ježíšův božský dar, který jako balzám vytéká z jeho svatých ran, aby hojil nemoci nepokoje a strachu. Pohled na jeho rány, které ještě nedávno vyvolávaly úděs a lítost, jak je zahojila Boží sláva a proměnila jejich bolest na zdroj světla, pokoje a radosti. Takové je ovoce utrpení a ran poslušně přijatých podle Otcovy vůle. Pokloň se jim v hluboké úctě a vděčnosti.

„Pokoj vám! Buďte klidní. Dílo, pro které jste opustili všechno, pokračuje. Podívejte se dobře: *Jsem to já*. Jsem s vámi a vy jste se mnou.“

Na tomto místě při poslední večeři začalo první kněžské svěcení. K jeho dokončení bylo zapotřebí definitivně zrušit dlužní úpis za hříchy světa. Ježíš ho splatil cenou své krve a nyní tedy *přišel skrze vodu a krev* dokončit svůj obřad Velekněze. Jeho milosrdné Srdce nemá ani pomýšlení na to, aby jim připomínal jejich zbabělost a nevíru, ale takřka se svatou nedočkavostí jim předává svůj největší dar – posílá své vyvolené tak, jako jeho poslal Otec, aby i oni jeho jménem *chodili, dobře činili, uzdravovali nemocné, odpouštěli hříchy, trpěli a umírali za spásu světa*. Když řekl ochrnutému „*Odpouštějí se ti hříchy*“, farizeové to pokládali za rouhání. Abys však nyní věděl, že Syn člověka má moc odpouštět hříchy, *dechl na apoštolů a spolu s darem Ducha Svatého jim předával svou božskou moc odpouštět hříchy*.

Chápete, co jsem vám učinil?⁽¹⁾

Můžeš to pochopit? To byl důvod, pro který se nechal zajmout, ponižít, zbičovat, ukřižovat, probodnout kopím a uložit do hrobu. Šlo mu o to, aby až do konce všech časů všichni, kdo opustili Boha, mohli opět *vstát a jít ke svému Otci*⁽²⁾.

Tito první Ježíšovi kněží se nejdříve museli sami přesvědčit o své lidské slabosti a hříšnosti, aby se nyní mohli stát dobrými správci Božího milosrdenství a dobroty. Až začnou štědře rozdávat svěřené Boží dary a pohoršení Kristovi nepřátelé se budou ptát: „*Či mocí nebo čím jménem to děláte?*“, budou moci odpovědět tak, *aby to věděli všichni: „Ve jménu Ježíše Krista z Nazareta, kterého vy jste ukřižovali, ale kterého Bůh vzkřísil z mrtvých.“*⁽³⁾ Nebudou to tedy tito slabí a chybní lidé, kdo tě zbaví břemene hříchů, ale sám Pán. Máš v sobě tolik pokory, abys v nich přijímal samotného Ježíše, nebo tě skepse a nedůvěra svazuje podobně jako Tomáše a trváš na hmatatelných důkazech? Neodpovídá Pán dostatečně tvé povýšenosti a nedůvěře svými ranami, ale především samotnou svou přítomností? Neodmítá tě, sám vychází vstříc tvým požadavkům, aby ses mohl nejen dotknout jeho ran, ale přímo vstoupit do jeho otevřeného Srdce. Troufáš si i **zde** pochybovat? *Blahoslavení, kteří uvěřili!*

Pokloň se mu v nejhlubší úctě a vyznej: *Můj Pán a můj Bůh!* Děkuj mu za dary jeho milosti a milosrdenství, za dar kněžství, za dar svátosti smíření a dar Eucharistie. *Hospodinova pravice tě pozvedla, nezemřeš, ale budeš žít, abys mohl vypravovat o Hospodinových činech.*

Toto je den, který učinil Pán!⁽⁴⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Jan 13,12; ⁽²⁾ srov. Lk 15,19;

⁽³⁾ Sk 4,7-10; ⁽⁴⁾ resp. žalm 117

Liturgická čtení

1. čtení – Sk 4,32-35

Obec věřících měla jedno srdce a jednu duši. Nikdo neřikal o ničem ze svého majetku, že je to jeho vlastní, ale měli všechno společně. Apoštolové vydávali s velkou působivostí svědectví o zmrtvýchvstání Pána Ježíše a na nich na všech spočívala velká milost. A tak nikdo u nich nežil v nouzi. Kdo měli totiž pole nebo dům, prodávali je a peníze za to stržené přinášeli a kladli apoštolům k nohám. Z toho se pak rozdělovalo každému, jak kdo potřeboval.

2. čtení – 1 Jan 5,1-6

Milovani! Každý, kdo věří, že Ježíš je Mesiáš, je narozen z Boha; každý, kdo miluje Otce, miluje i toho, komu on dal život. Podle toho můžeme poznat, že milujeme Boží děti: když milujeme Boha a plníme jeho přikázání. Jeho přikázání nejsou těžká, protože každý, kdo je narozen z Boha, vítězí nad světem. A to je vítězství, které přemohlo svět: naše víra. Kdo vítězí nad světem, ne-li ten, kdo věří, že Ježíš je Syn Boží? Ježíš Kristus je ten, který přišel skrze vodu a krev; nejen skrze vodu, ale skrze vodu a krev. A to dosvědčuje Duch, protože Duch je pravda.

Evangelium – Jan 20,19-31

Když byl večer prvního dne v týdnu, přišel Ježíš tam, kde byli učedníci. Ze strachu před židy měli dveře zavřeny. Stanul mezi nimi a řekl: „Pokoj vám!“ Po těch slovech jim ukázal ruce a bok. Když učedníci viděli Pána, zaradovali se. Znovu jim řekl: „Pokoj vám! Jako Otec poslal mne, tak i já posílám vás.“ Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „Přijměte Ducha svatého. Komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpustěny, komu je neodpustíte, tomu odpustěny nejsou.“ Tomáš, jeden ze Dvanácti, zvaný Blíženec, nebyl s nimi, když Ježíš přišel. Ostatní učedníci mu říkali: „Viděli jsme Pána.“ On jim však odpověděl: „Dokud nevidím na jeho ruce jizvy po hřebecích a nevložím svůj prst na místo hřebů a nevložím svou ruku do jeho boku, neuvěřím.“ Za týden byli jeho učedníci zase uvnitř a Tomáš s nimi. Ježíš přišel zavřenými dveřmi, stanul mezi nimi a řekl: „Pokoj vám!“ Potom vyzval Tomáše: „Vlož sem prst a podívej se na mé ruce, vztáhni ruku a vlož ji do mého boku; a nebuď nevěřící, ale věřící.“ Tomáš mu odpověděl: „Pán můj a Bůh můj!“ Ježíš mu řekl: „Protože jsi mě uviděl, uvěřil jsi. Blahoslavení, kdo neviděli, a přesto uvěřili.“ Ježíš vykonal před svými učedníky ještě mnoho jiných zázraků, ale o těch v této knize není řeč. Tyto však jsem zaznamenal, abyste věřili, že Ježíš je Mesiáš, Syn Boží, a s vírou abyste měli život v jeho jménu.

MODLITBA SV. FAUSTYNY

Toužím se celá proměnit v Tvé milosrdenství a být Tvým živým obrazem, Pane; ať největší Boží vlastnost – nevstížitelné Boží milosrdenství prostupuje mé srdce a duši vůči mým bližním.

Pomoz mi, Pane, aby **mé oči** byly milosrdné, abych nikdy nepodezívala a nesoudila podle vnějšího zdání, ale dívala se na to, co je v duších bližních pěkného, a přicházela jim na pomoc.

Pomoz mi, aby **můj sluch** byl milosrdný, abych se skláněla k potřebám bližních, aby můj sluch nebyl lhostejný k bolesti a nářku bližních.

Pomoz mi, Pane, aby **můj jazyk** byl milosrdný, abych nikdy nemluvila o bližním zle, ale pro každého měla slova útěchy a odpuštění.

Pomoz mi, Pane, aby **mé ruce** byly milosrdné, abych uměla činit bližním dobře a přijímala pro sebe i nejtěžší a nejnámáhavější práce.

Pomoz mi, Pane, aby **mé nohy** byly milosrdné, abych vždy spěchala na pomoc bližním a přemáhala svou vlastní nudu a únavu. Můj skutečný odpočinek je moje služba bližním.

Pomoz mi, Pane, aby **mé srdce** bylo milosrdné, abych cítila se všemi trpícími bližními. Nikomu neodřeknu své srdce. Budu se laskavě stýkat i s těmi, o kterých vím, že zneužívají mé dobroty, a sama se uzavřu v nejmilosrdnějším Srdci Ježíšově. O vlastním utrpení budu mlčet. Ať si ve mně Tvé milosrdenství odpočine, můj Pane (...) **Můj Ježíši, proměň mne v sebe, protože Ty můžeš všechno...**

Šílené milosrdenství

Přemýšlet o původu hebrejských slov znamená vrátit jim jejich původní svěžest a sílu. Přemýšlet o slově milosrdenství znamená obnovit jeho první, původní sílu – sílu lásky Boha k jeho tvoru.

Hebrejsky se *milosrdenství* nazývá *reham*. Posílené, v množném čísle zní *rahamin*, což znamená totéž jako mateřské lůno, uterus a také nitro. Všechny tyto výrazy nám nemusí znít právě poeticky, ale zde se nacházíme nad něčím, co není pouhou růžovou květnatou poezií. Nacházíme se spíše v dramatu lásky. Lásky, která se tělesně váže k tomu, co sama vytvořila. Bůh je Otec, který je mateřským způsobem, mohli bychom říct až *hysterickým* způsobem (*hyster* svým slovním kmenem znamená matka – rodička), zamilován do svého potomstva. Tak jako matka se vrhne i do hořícího domu, aby zachránila své dítě, a nemyslí přitom na to, že riskuje svůj vlastní život a může navíc oloupit své ostatní děti o svou přítomnost, tak se dobrý Pastýř vydává hledat jednu ztracenou ovci a opouští zbývajících devadesát devět.

Přirozeně tato řeč je obrazná. Je to řeč podobenství a umožňuje nám tak pochopit to, co žádné slovo nemůže vyjádřit. A opravdu obsahuje pouze horoucí vašeň mateřské lásky, této iracionální složky, kterou je schopná vyjádřit milosrdná láska. O té však ve skutečnosti nemáme dostatečnou lidskou představu, i když

je tu osvětlující příklad svatých. Tak např. P. Maximilián Kolbe obětoval svůj život za život jiného obyčejného člověka, aby nám ukázal, že každý člověk má nesmírnou, mimořádnou cenu v Božích očích a že Bůh sestoupí třeba až do pekla, aby ho vyhledal. Jen takové činy, a to více než všechna přirovnání lidské lásky,

i mateřské lásky, mohou nám vyprávět něco o šílené Boží lásce, jak to vyjadřuje 49. kapitola Izaiáše: *Může žena zapomenout na své dítě, matka na svého vlastního syna? A i kdyby ona zapomněla, já na tebe přece nezapomenu* (v. 15).

Ježíš nám milosrdenství svého nebeského Otce zjevil pře-

devším v horském kázání, kde vytyčil směrnicí, která zahrnuje celé jeho učení: *Budte milosrdní jako je milosrdný váš Otec* (Lk 6,36), přičemž tato směrnice má paralelu na jiném místě: *Budte proto dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec* (Mt 5,48). **Boží dokonalost spočívá tedy v milosrdenství.**

Sdělení jeho milosrdenství je výrazem svrchované Boží svobody. Není v ní nic dlužného, je to naopak přízeň, kterou věnuje v první řadě tomu, kdo o ni prosí, tomu, kdo si ji zaslouží, protože o ni stojí. V tomto smyslu také říkáme, že nemůžeme zneužívat milosrdenství, když říkáme: *moje hříchy přece nebudou potrestány. Protože jen když uznáváme svou bídu, své viny a svou bezmocnost (tak jak to dělala Terezie z Lisieux), zasloužíme si Boží milosrdenství. Pak budujeme na něm a stáváme se nádobou milosrdenství pro druhé. Pak se v nás ztělesňuje blahoslavenství: Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství* (Mt 5,7).

Nádoba milosrdenství... Těmito nádobami jsme všichni. Nádoba je prázdná a může ihned přijmout jakýkoliv obsah. Dáme-li se naplnit milosrdenstvím, pak ono může proudit k druhým a znovu se doplňovat. Nespočívá právě v tom nadpřirozený život, ke kterému jsme povoláni?

Překlad -lš-

Chvála Božího milosrdenství

Modlitba sestry Faustyny

Boží láska je květem,
milosrdenství plodem.
nechť duše čte tyto úvahy
a bude důvěřovat.

Milosrdenství Boží, tryskající z lůna Otcova,
důvěřuji ti!

Milosrdenství Boží, největší Boží vlastnosti,
důvěřuji ti!

Milosrdenství Boží, nepochopitelné tajemství,
důvěřuji ti!

Milosrdenství Boží, prameni tryskající z tajemství Nejsvětější Trojice,
důvěřuji ti!

Milosrdenství Boží, neprobádané lidským ani andělským rozumem,
důvěřuji ti!

Milosrdenství Boží, které nás povolalo z nicoty k bytí,
důvěřuji ti!

Milosrdenství Boží, z kterého pramení život a štěstí,
důvěřuji ti!

Milosrdenství Boží, přesahující nebesa,
důvěřuji ti!

Milosrdenství Boží, zdroji divů a zázraků,
důvěřuji ti!

Milosrdenství Boží, objímající celý svět,
důvěřuji ti!

Slovo Svatého otce ke kněžím - zpovědníkům

Při různých příležitostech jsem vyjádřil ocenění těm, kteří se v Církvi věnují službě zpovědníků: katolický kněz je skutečně služebníkem výkupné Kristovy oběti v Eucharistii a služebníkem Božího odpuštění ve svátosti pokání.

Velice rád se chci zastavit u zvláštního vztahu, který existuje mezi kněžstvím a svátostí smíření, kterou musí především kněz přijímat s vírou a pokorou a také dostatečně často. Pokud jde o klérus, učí totiž II. vatikánský koncil: „Přisluhovatelé svátostné milosti se důvěrně spojují s Kristem, Spasitelem a Pastýřem, plodným přijímáním svátostí, zvláště svátostným pokáním, které, když je připravené každodenním zpytováním svědomí, velice podporuje nezbytné obrácení srdce k lásce Otce milosrdenství“ (Presb. Ord. 18;

CIC kán. 276 § 5, 5o a analogicky CCEO kán. 369, § 1).

K vnitřní hodnotě svátosti pokání, kterou kněz přijímá jako kajcník, se pojí její asketický účinek jakožto příležitost ke zpytování sebe sama, a tedy k ověření, radostnému či bolestnému, skutečně úrovně věrnosti daným slibům. Tato úroveň je navíc okamžikem nesmírného „prožitku“ věčné lásky, kterou Pán živí pro každého z nás v jeho neopakovatelné individualitě; zbavuje deziluzi a trpkosti, kterých se nám možná dostalo nespravedlivě; je balzámem útěchy pro nejrůznější formy utrpení, jimž je život poznamenán.

Proto také kněz jako služebník svátosti pokání s vědomím daru milosti, který byl vložen do jeho rukou, má projevat věřícím lásku a starostlivě je přijímat, aniž by skrblil svým

časem a jednal s nimi stroze či chladně. Současně musí prokázat lásku a také spravedlnost tím, že se přidržuje autentického učení Církve bez ideologických úprav a bez svévolných ústupků a vyhýbá se zesvětšilým novotvarům, (...) pokud jde o jejich problémy.

Zvláště bych chtěl obrátit vaši pozornost k povinnému sepětí s učitelským úřadem Církve, pokud jde o problémy, které se vyskytují na poli bioetiky a normativní a kanonické morálky v oblasti manželství. Ve svém listě adresovaném kněžím na Zelený čtvrtek 2002 jsem upozornil: „Někdy se stává, pokud jde o aktuální etické problémy, že věřící odcházejí od zpovědi s představami spíše zmatenými, a to také proto, že „nenacházejí u zpovědníků shodnou linii úsudku“. Ve skutečnosti ti, kteří vykoná-

vají ve jménu Boha a Církve tuto navýsost delikátní službu, mají přísnou povinnost, aby nepřestovali a ještě méně neukazovali ve svátostné stolici svá osobní hodnocení, která neodpovídají tomu, co Církev učí a prohlašuje. „Nelze zaměňovat za lásku to, že neučiníme zadost pravdě pro špatně pochopený smysl“ (Jan Pavel II. k Zelenému čtvrtku 2002, 10).

Svátost pokání, je-li správně poskytovaná a přijímaná, jeví se jako stěžejní nástroj k rozlišování povolání. Ti, kdo působí jako vnitřní rozhodčí, musí dospět osobně k morální jistotě, pokud jde o vhodnost a přiměřenost těch, pro které jsou duchovními vůdci, aby mohli oprávněně schvalovat a povzbuzovat jejich záměr přistoupit ke svěcení. Ostatně takovou morální jistotu je možno mít jedině tehdy, když se u kandidáta na základě dlouhodobé zkušenosti prověřila věrnost požadavkům povolání.

Duchovní vůdce musí ostatně poskytovat kandidátům kněžství nejen rozlišování, ale také příklad vlastního života tím, že se snaží přetvořit sám sebe podle Kristova Srdce.

Správná a plodná služba zpovědníka a láska k vlastnímu využívání svátosti pokání závisí především od Pánovy milosti. Aby kněz získal takový dar, má obzvláštní důležitost rozjímat o Panně Marii, Matce Církve a Matce kněží, protože ona je Matkou Ježíše, věčného Velekněze. Kéž ona získá od svého Syna pro každého kněze dar svátosti prostřednictvím svátosti pokání, pokorně přijímané a velkodušně poskytované.

Na vaše přesvědčení, vaše předsevzetí, na vaše naděje nechť sestoupí Boží požehnání, které vám prostřednictvím tohoto apoštolské požehnání s láskou všem uděluji.

Bolletino Vaticano
Překlad -lš-

Milosrdenství Boží, sestupující na svět v osobě vtěleného Slova, *důvěřuji ti!*

Milosrdenství Boží, tryskající z otevřené rány Ježíšova Srdce, *důvěřuji ti!*

Milosrdenství Boží, přebývající v Ježíšově Srdci pro nás a zvláště pro hříšníky, *důvěřuji ti!*

Milosrdenství Boží, projevené v ustanovení Eucharistie, *důvěřuji ti!*

Milosrdenství Boží, v založení Církve svaté, *důvěřuji ti!*

Milosrdenství Boží, ve svátosti svatého křtu, *důvěřuji ti!*

Milosrdenství Boží, v našem ospravedlnění skrze Ježíše Krista, *důvěřuji ti!*

Milosrdenství Boží, provázející nás po celý život, *důvěřuji ti!*

Milosrdenství Boží, objímající nás zvláště v hodině smrti, *důvěřuji ti!*

Milosrdenství Boží, darující nám nesmrtelný život, *důvěřuji ti!*

Milosrdenství Boží, provázející nás v každém okamžiku života, *důvěřuji ti!*

Milosrdenství Boží, chránící nás před pekelným ohněm, *důvěřuji ti!*

Milosrdenství Boží, obracející zatvrzelé hříšníky, *důvěřuji ti!*

Milosrdenství Boží, ohromující anděly a udivující svaté, *důvěřuji ti!*

Milosrdenství Boží, obsažené ve všech Božích tajemstvích, *důvěřuji ti!*

Milosrdenství Boží, pozvedající nás z každé nouze, *důvěřuji ti!*

Milosrdenství Boží, zdroji našeho štěstí a radosti, *důvěřuji ti!*

Milosrdenství Boží, objímající všechna díla svých rukou, *důvěřuji ti!*

Milosrdenství Boží, koruno všech Božích děl, *důvěřuji ti!*

Milosrdenství Boží, do kterého jsme všichni ponořeni, *důvěřuji ti!*

Milosrdenství Boží, sladké upokojení soužerých srdcí, *důvěřuji ti!*

Milosrdenství Boží, jediná naděje zoufajících duší, *důvěřuji ti!*

Milosrdenství Boží, spočinutí srdcí a pokoji uprostřed strachu, *důvěřuji ti!*

Milosrdenství Boží, rozkoši a nadšení svatých duší, *důvěřuji ti!*

Milosrdenství Boží, budící naději proti vši beznaději, *důvěřuji ti!*

Věčný Bože, jehož milosrdenství je nevyčerpatelné a poklad slitování nekonečný, shlédni laskavě a rozmnož v nás své milosrdenství, abychom v těžkých chvílích nezoufali ani neklesali na duchu, ale s velkou důvěrou se podrobili tvé svaté vůli, která je sama láskou a milosrdenstvím.

Nevstihlé Boží milosrdenství, kdo tě může dostatečně velebit a oslavovat? Největší vlastnosti všemohoucího Boha, sladká naděje pro hříšného člověka!

Pater Felice Cappello - zpovědník Říma

O radosti ze svátosti smíření

Byl to známý profesor na Gregoriáně. Po skončení přednášek trávil dlouhé hodiny ve zpovědnici v chrámu svatého Ignáce. Lidé stáli v dlouhých řadách, aby se mohli vyzpovídat u tohoto nenápadného kněze z Dolomit, známého jako „zpovědník Říma“.

Sant' Ignazio je od římské univerzity Gregoriány co by kamenem dohodil. První je chrám zasvěcený zakladateli Tovaryšstva Ježíšova a pak je tu druhá papežská univerzita, kde ještě dnes studují kněží a řeholníci z celého světa v plné důvěře ve zkušenosti synů sv. Ignáce z Loyoly. Zde v barokním srdci Říma, ve spleti uliček a malých náměstí se to hemží poslanci a obchodními sekretáři mezi budovou parlamentu a jinými paláci.

I Felice Cappello se zde jednou ocitl. S typickým rázným krokem v černém plášti přes svou nenápadnou postavu. Hubený nenápadný muž, kterému nikdo nevěnoval pozornost. A přece přicházely statisíce lidí, mužů i žen, bohatých i chudých křesťanů tohoto města Říma, plného tvůrčího úsilí i plného útrap v obtížných letech druhé světové války, ze všech částí Věčného města i z celé Itálie, aby právě u něho hledali pokoj a odpuštění. U tohoto muže, kterého všichni znali jako „zpovědníka Říma“. Nedali mu pokoj, pronásledovali ho na každém kroku. V posledních letech života se jeden z jeho přátel, bývalý carabinieri, rozhodl, že mu bude dělat osobní stráž, aby ho chránil alespoň před nejtěsnějším prosebníky.

Ale co vlastně chtěli po něm tyto lidé? Pater Cappello jim nemohl nabídnout nic zvláštního! Nevynalezl žádnou originální metodu, aby tyto lidi svedl na svou dráhu. Tento známý profesor z Gregoriány nedělal nic jiného, než že po přednáškách trávil celé hodiny ve zpověd-

nici u Sant' Ignazio v blízkosti sakristie. Zpovědnici opouštěl teprve večer se štolou kolem krku a s růžencem v ruce, unavený a vyčerpaný po všech těch hodinách, ve kterých lidem obtíženým hříchy rozdával útěchu a odpuštění. Odtud šel nejkratší cestou do své malé světničky na gregoriánské univerzitě. Každý den stejná gesta, nejobyčejnější gesta, která století po století činí každý kněz. A přece u něho nacházeli nesčetní lidé nevyčerpatelný zdroj nového života. Všichni byli jeden po druhém ve svém srdci hluboce dojatai. Stačilo docela málo slov, stále stejných: „Nedělejte si už žádné starosti“, „nechte minulost minulostí“, „mysli na to, že Pán se raduje z tvé duše“, „jdi v pokoj.“ A tak poznávala i zestár-

lá a otupělá srdce, že mohou začít opět znovu. Jeho zpovědnice byla pramenem čisté vody pro žiznivě.

Z nepřilíh vzdálené země

Svěží a bublavé byly také horské potoky tam, kde se Felice Cappello 9. října 1879 narodil. Caviola v údolí Bois by-

P. Felice Cappello

la tehdy malá osada s několika domky, které patřily k obci Falcade v italské provincii Belluno. (Jen několik kilometrů odtud se narodil Jan Pavel I.)

Byl posledním z 10 dětí, z nichž mnohé zemřely již v dětském věku. Otec Antonín, barvič, a matka Bortola viděli vyrůstat své poslední dítě jako všechny ostatní. Jeho dny byly poznamenány katechismem. Večery trávil rodina pospolu a vyprávěla si příběhy z hor. Každý rok slavení neděle a procesí, kterých se všichni i účastnili, jako Boží Tělo, slavnost Panny Marie Růžencové, představovaly duchovní vrcholy. Do školy v malé vsi Marmolada bylo daleko, cesta byla obtížná za slunečního jasu i za deště - každé dítě muselo přinést v ruce kus dřeva do kamen, aby se třída vytopila.

Malý Felice již v předškolním věku ministroval v kostelíku Panny Marie „della Salute“.

Byl tak malý, že neunesl mísal. Když matka viděla, s jakou horlivostí ministruje a ve škole je malým géniem, zdálo se být logické, že jeho cesta směřuje k oltáři. Rozhodující bylo jeho setkání s Donem Antonímem Della Lucia, fascinujícím kazatelem, který usiloval o vytvoření mlékařského družstva, aby horským malozemědělcům a dělníkům usnadnil život. Na jeho faře, která voněla více sýrem než kadidlem, strávil Felice a jeho bratr první gymn-

ziální léta. V malém semináři ve Feltre a pak v kněžském semináři v Belluno zazářily jeho mimořádné duševní schopnosti. 20. dubna 1902 byl vysvěcen na jáhna a za další čtyři léta skočil studium teologie, filozofie a obojího práva na Akademii svatého Tomáše v Římě.

Jako mladý teolog bojoval bez obalu s modernisty, neúprosně kritizoval Garibaldiho a popudil proti sobě italské vlastence. K jeho spisu o vztahu katolíků k volbám v nové proticírkevní republice se přihlásil Svätý stolec s tím, že vyjadřuje jeho myšlenky a postoje.

Cappello se stal profesorem církevního práva v semináři v Belluno. V letech 1910-1913 složil přijímací zkoušky na asistenta Kongregace pro posvátné oficiem. Ačkoliv obstál na výbornou, nebyl přijat, protože v Římě měli obavy, že přichází z „hnízda modernistů“. Ačkoliv proti nim tolik bojoval, římská kurie tihla k tomu házet všechny do jednoho pytle.

Noc v Lurdech

Pro kněze, který byl tak věrný a oddaný učitelské autoritě Církve, to byla těžká rána. Rozhodl se, že vylije své srdce Matce Boží a vypravil se do Lurd.

V tom roce nenacházeli italsí antiklerikálové na „lurdském krámu“ dobrý ani vlas. Jistý Podrecca, hlavní redaktor listu *L'Asino* - Osel, pořádal po celé Itálii své přednášky plné hanobení Matky Boží. Pater Cappello setrval celou noc v Bernadettině jeskyni na modlitbách. Za ranního úsvitu spěchal na telegrafní úřad a poslal telegram P. Ottaviovi Turchimu, provinciálovi jezuitů: prosil o přijetí do jezuitského řádu.

Bylo mu tehdy 34 a byl již 11 let knězem. Na cestu řádu sv. Ignáce ho přitahovalo jeho přátelství s P. Enricem Rosou a celým kruhem pracovníků kolem *Civiltà Cattolica*. Ale bylo zde i přání, jak dodal v pozdějších letech, účastnit se dobrodružství

v řádu, který byl tehdy nejvíce pronásledovaný.

Noviciát absolvoval mezi mladšími kolegy ve Villa Torlonia nedaleko Castel Gandolfo. Jeho jméno tehdy již nebylo neznámé. Jeho spisy hodnotily pozitivně nejznámější italské i zahraniční časopisy. Jeho poslušnost a pokora, s jakou se podržoval nejpřísnější kázni, na něm o to více udivovaly. Prožíval společný život, poznamenaný takřka úplným zřeknutím se svobody, až nesnesitelně monotónní, s typickými formami ustavičného odříkání. Pro něho bylo na příklad téměř nesnesitelné, že po celou dobu dvouletého noviciátu nesměl číst žádné časopisy, ani *Civiltà Cattolica* (!).

Curriculum vitae kanonisty Felice Cappella mluví také o tom, že to byl velký profesor s mezinárodní pověstí. Byl studnicí moudrosti a intelektuální jasnosti jako nejlepší vzory velké jezuitské tradice. Z jeho znalostí čerpaly celé generace studentů na Collegio Leoniano v Anagni, pak na Gregoriáně. Zástupy monsignorů z kurie a z kongregací, titíž, kteří mu kdysi zavřeli dveře, protože přicházel z „modernistických“ Dolomit, hledali u něho odpovědi na otázky a rady při řešení problémů. Přicházeli i biskupové, kněží i prostí věřící. Nikomu neřekl ne. Byl jako citron, který je možno věčně mačkat. Spolupracoval s *Civiltà Cattolica*, napsal několik klasických děl kanonického práva (*De censuris*, *Summa iuris canonici*, 3 svazky) a pět svazků o svátostném právu, přičemž jeho hlavní starostí bylo, aby byl původní a ukazoval nové horizonty, nikoliv jako jiní, kteří opisovali to, co již druzí napsali. Cappello měl nadání pronikat k samému jádru zákonů. Chápal takřka instinktivně souvislosti a rozlišoval, co je podstatné a co druhořadé, a dokázal uzpůsobit normy různým okolnostem a nezbytnostem.

Ani jeho duchovní život nespočíval na nějakých velkých teo-

Ve své řeči na rozloučenou říká Ježíš učedníkům: nezanechám vás sirotky. Tento svůj slib plní. Přivádí je k Otci a daruje jim svou modlitbou Otce, jehož oko nad nimi bdí, jehož ruka je chrání, žehná jim a přináší jim tak dokonalou radost.

V myšlence na tuto velekněžskou modlitbu v oné noci před utrpením vlil do celého jejich života bohatý a čistý pramen útěchy a radosti. Jaké by je mohlo sužovat nebezpečí, jaká těžká hodina, jak by mohli zůstat bez útěchy a bez naděje, aby je neosvítilo světlo myšlenky: Tak se tehdy za nás modlil, tak nás doporučil svému Otci a v jeho modlitbě pokračují v nebi jeho rány. Taková láska nás nemůže opustit ani na nás zapomenout. Takovému přímlovci nemůže Otec nic odmítnout.

Biskup Keppler

riích. Když kázal, říkal ty nejprostší věci. Jeho modlitby byly po celý život prosté a jednoduché – modlitby dítěte z Caviole, kde se modlil k Santa Maria della Salute. V jeho poznámce o duchovním předsevzetí z roku 1939 čteme: „Chci usilovat během dne o spojení s Bohem a vyslovit nejméně dvě stě až tři sta střelných modliteb a alespoň pětkrát navštívit Nejsvětější Svátost.“ Uveřejnil úvahu o knizečce sv. Alfonse z Liguori o návštěvách Nejsvětější Svátosti: „... o vzácném díle sv. Alfonse, který živil plamen lásky k svátostnému Ježíši a k svaté Panně tak, že ji učinil každodenním pokrmem mnoha svatých duší.“

Jeho veliká mírnost

Kdyby byl jen zbožným profesorem, nebylo by na jeho životním příběhu nic zvláštního. Jeho monumentální díla by skočila v zaprášených regálech knihoven.

Ale Pater Cappello věděl navíc velmi dobře: To, co přijal jako dítě ve víře svého otce, své matky, Dona della Lucia a jiných, které potkával, to se nedá předávat jako ideje a koncepce, kterých jsou plné knihy. Když přišel Ježíš, vyvinul svůj vlastní prostředek, aby v Církvi mohlo účinně pokračovat jeho dílo spásy od pokolení k pokolení až do konce časů. Gesty jeho vzácné a účinné přítomnosti jsou svátosti. Kněz nemůže dělat nic většího a plodnějšího, než křtít, odpouštět hříchy a rozdávat Eucharistii **in persona Christi**.

Když navštěvoval římské farnosti, naplňovalo ho velkou trp-

ností, když viděl stát opuštěné zpovědnice jako neužitečné kusy nábytku a mnoho kněží, kteří se těšili z toho, že nemusejí vykonávat tento obtížný úřad a vyhýbali se tomu, aby žádali o tehdy nezbytné povolení ke zpovídání. On sám naopak již jako mladík poznal, že zpovědnice může rozhodovat o osudu mnoha srdcí. Že to malé zamřížované okénko je hraniční čára mezi životem milosti a životem zatracení.

Již jako mladý kněz se věnoval službě ve zpovědnici tělem i duší. Celé hodiny, celé dny věnoval tomuto mlčenlivému dílu v pološeru chrámu sv. Ignáce, v kapli na Gregoriáně, v malých kostelech v Dolomitech a o letních prázdninách v Agordu, v mnoha klášterech a noviciátech, které mu důvěřovaly.

Právě on, velký znalec pevné nauky a neotřesitelných zásad, svěřoval ve zpovědnici všechno působení Boží milosti. Nedělal žádný rozdíl mezi nevinnými dušemi a skalními hříšníky. Byl

vždy ochoten uložit co nejmenší pokání, ukázat únikovou cestu, slabé místo v krunýři, kudy může proniknout milost i do nejzavrtřejšího srdce a obměkčit je. Čím více někdo pochybil, tím větší bylo milosrdenství, kterému dal zavládnout. Jednomu jezuitovi, který právě skončil studium, řekl: „Nebudte nikdy přísný při svém posuzování a rozhodování. Pán to nechce. Najděte vždy řešení, které vytváří duším prostor, aby mohly dýchat.“

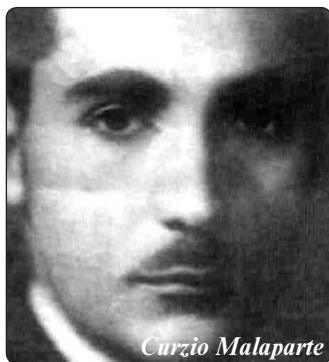
Pokání, které ukládal, bylo co nejmenší. Chtěl, aby i vyznání bylo co nejkratší. Jednou zpovídal ve věznici. Zeptal se jednoho vězně: „Jak dlouho jste nebyl u zpovědi?“ „Chceš to vědět, fáře? Víc než 60 let!“ „Dobrá – vsadme se, že to vyřídíme za pět minut!“ Ještě neuplynul sázkou vymezený čas a trestanec se dal do pláče. Marně se snažil své slzy skrýt, aby to nebylo poznat. Jeho kamarádi se mu smáli: „Dostals pořádný výprask, co?“ „Ale kdeže! Všechno jsem vyplívl, prostě všechno!“ A pak řekl otci Cappellovi: „Pane faráře, ve věznici tam vpředu je taky moje žena. Řekni jí, co jsem udělal, a řekni jí, že bych byl hrozně rád, kdybys ji taky zpovídal. Uděláš mi tu radost, no ne?“

Na téma zpovědi Dona Cappella začala debata mezi rigoisty. Na Posvátné ofícium přicházely stížnosti, ve kterých byl Cappello pro svou mírnost označován za nebezpečí pro Církev. Vytýkali mu rozpor mezi přísností jeho knih a jeho „nedbalou“ praxí. Jeho odpověď zněla: „Když se jedná o přímé a bezprostřední blaho duše, je lepší řídit se tím, co řekli a udělali svatí, než tím, co napsali učenici.“ Jeho povolnost ve zpovědnici nebyla nic nového. Patřila k Církvi věrně střeženému pokladu. Tak např. sv. Alfons Maria Liguori napsal v příručce pro zpovědníky, že „tato svátost byla stanovena nikoliv pro zbožné duše, nýbrž pro hříšníky“, i dobří

zповědníci „jak soudí Apoštol, čím více je duše (kajčnka) pokryta hřichy, tím více musejí dát prostor lásce, aby ji přitáhli k Bohu“, aby se „vůle hřišníka změnila silou Boží milosti, která někdy zapůsobí v jediném okamžiku“, a že „Bůh pomáhá spíše těm, kteří mají špatné zvyky, a proto můžeme doufat v jeho očistění spíše skrze svátostnou milost, která ho více posilní než udělení absoluce, (...) a že ve skutečnosti sv. Filip Neri často sahal u tvrdošijných hřišníků po tomto prostředku zpovědi.“

„Vrací se zbloudilá duše“

Cappellův styl se nelíbil zarmáceným cenzorům mezi klérem. Ale pro slabé a nedůsledné lidi byl darem z nebe. Šlo to od úst k ústům: u Sant' Ignazio je kněz, který vyprahlým a zraněným duším vrací pokoj. U něho je cítit, jak sám říkal, že „naše ubohost má své hranice a naše zloba konec, zatímco Boží smilování je nekonečné.“ Měsíc po měsíci, rok po roku přicházeli za ním lidé, aby vyhledali jeho pomoc: zbloudilí kněží, opuštěné manželky, kardinálové a biskupové, nezaměstnaní, semináristé, kteří hledali duchovního otce, duševně narušené a hysterické ženy, které prostě potřebovaly jen někoho, kdo by je vyslechl. A mnoho normálních lidí, kteří přicházeli se stejnými nádejmi a stejným zoufalstvím.

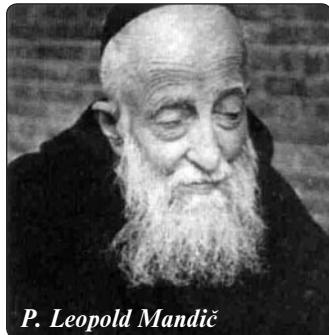

Curzio Malaparte

Všem dopřál sluchu. Vrátní u Gregoriány nevěděli, co s tím. U Sant' Ignazio se rozdávaly pořadové lístky, aby se předešlo návalům. A všem, kteří si stěžovali na návaly u jeho zpovědnice,

říkal: „Je třeba mít trpělivost. Každý týden se stává, že se vrátí nějaká zbloudilá duše.“

Jednoho večera, když se vracel ze zpovědnice, ho potkal Paolo Dezza, tehdejší rektor na

P. Leopold Mandič

Gregoriáně. Na P. Felicem bylo vidět, že je vyčerpaný, a Dezza mu řekl káravě, že už to tak dále nemůže dělat. Cappello mu odpověděl: „Pokaždé, když přijdu do Sant' Ignazio, najdu zde lidi, kteří se už 20, 30 let nezpovídali a chtěli by se u mě vyzpovídat. Chcete mi to zakázat?“

Pro Patera Cappella nebylo nikdy pozdě. Proto neměl žádné předsudky, když spěchal k lůžku umírajících, aby mohli prostým úkonem lítosti jako dobrý lotr urvat ještě kousek nebe. Dověděl se, že Curzio Malaparte, toskánský spisovatel, který po celý život byl stále daleko od Církve, umírá v nemocnici. Někdejší „divoký“ fašista první hodiny pak u režimu upadl v nemilost a během války kolaboval s nepřítelem. Pater Cappello ho začal navštěvovat. Jednoho dne po rozmluvě, která trvala déle než obvykle, zavolal nemocniční sestru a požádal ji o sklenici vody pro Malaparteho, jak řekl. Když pak tento jezuita opustil pokoj, přiznal spisovatel nemocniční sestře: „Dal jsem se od Patera Cappella pokřtít.“ Po jeho smrti zasáhl dokonce parlament a žádal, aby „umírající byli chráněni před profesionálními lovci duší“.

Kněz druhé kategorie

Dlouhý namáhavý život P. Cappella byl obohacen mnoha přátelstvími. Když přijel na krátké prázdniny do Trentina,

měl vždy to potěšení navštívit v Padově kapucína Leopolda Mandiče, svatého zpovědníka, který byl za jásetů věřících 1983 povýšen k účtě oltáře. I Cappello klekával často, aby se vyzpovídal u tohoto malého mnicha bosenského původu a jako kajčník zakusil Boží milosrdenství, které sám v Římě tak neúnavně rozdával. Setkával se také s Donem Orione, který se na něho obrátil, aby se ho zeptal na právnícké otázky spojené s jeho dílem. Znal dobře Patera Pia z Pietrelciny. „Proč chodíte za mnou? Máte svého Patera Cappella v Římě,“ řekl jednou chudý mnich Římanům, kteří za ním přišli do San Giovanni Rotondo. Když se tato věta objevila v novinách, vyvolala invazi na Gregoriánu. Pater Dezza musel volat policii, aby zajistila pořádek.

To, co svatě rutině tohoto prostého jezuita přivedlo konec, nebyl ani jeho věk, ani jaterní potíže, o které se ostatně nikdy nestaral, nýbrž opravdová záplava úkolů, které dopadaly na jeho bedra. Na svůj úřad zpovědníka nechtěl v žádném případě rezignovat. Z Vatikánu stále přicházely dotazy a žádosti o radu starého, nyní již penzionovaného profesora. Nejednou pracoval celičkou noc. „Kolik lidí těžilo z pokorného jezuita na úkor jeho přetížených sil!“ V posledních letech se věnoval i práci synodu, který chystal II. vatikánský koncil.

22. března naposled projel P. Cappello Římem v autobuse, aby zpovídal v jednom ženském klášteře v Tor de'Cenci. Příští den byly jaterní bolesti nesnesitelné a krevní oběh selhal. Po svatě zpovědi mu P. Dezza udělil pomazání nemocných. Zemřel 25. března 1962, jednu hodinu po půlnoci, když vyslovil své poslední stělné modlitby.

Celá desetiletí se lidé tlačili kolem jeho zpovědnice. Kolik to nadějí, kolik hříchů skutečného života tisíců lidí, kteří přišli sami od sebe. Dnes se v Církvi vy-

mýšlejí strategie pro „evangelizaci opodál stojících“, a zpovědnice jsou opuštěnější než kdykoliv před tím.

Na jeho pohřbu bylo 20 000 lidí. Během pohřebního průvodu ke kapli jezuitů ve Veranu se zvedla z lidu jeho penitentů nálehavá prosba: „Chceme Patera Cappella v Sant' Ignazio!“

U svatého Ignáce po něm dnes zůstal jeho hrob, opatřený obrazem, a náhrobek. V roce 1984 ho přenesli do jeho kostela. I jeho osvětlená zpovědnice se stala relikvií. Je zde možno vidět jeho štólu, různé části oděvu a třicet ex voto za obdržené milosti. Proces blahořečení, zahájený v roce 1990, se vzhledem k byrokratickým problémům vleče hlemýždím tempem.

Zcela vedle najdeme otce Giuseppa, který je „mlád“ 87 let. Je téměř stále v polostínu zpovědnice P. Cappella. Vzpomíná si, jaké tu stávaly fronty. A dodnes vyslovují někteří lidé politování, že „zpovědník Říma“

Hrob P. Felice Cappella

už tu není a musí se spokojit s ním. Před rokem P. Giuseppa na Piazza Venezia porazil malý nákladák a málem zemřel. Ale po několika měsících byl opět na nohou. „Snad je to proto, že ostatní kněží mají na starosti „důležitější věci“. A pro zpovědnici potřebuje Pán své kněze druhé kategorie jako jsem já“, říká P. Giuseppe a šelmovsky přitom zamrká...

Z 30giorni 6/7/2002
přeložil -lš-
Kráceno

Svatoprokopské jubileum

Asi sto kněží a aspoň dvě stě laiků spolu s apoštolským nunciem Mons. E. J. Endem, královéhradeckým biskupem Mons. D. Dukou a gen. vikářem pražským Mons. M. Slavíkem 25. března v Sázavském klášteře slavili 950. výročí smrti sv. Prokopa, prvního českého světce kanonizovaného papězem.

Již v sobotu 22. března přišli první poutníci; dopoledne z farností sv. Prokopa v Komárově u Opavy, odpoledne účastníci pěší etapové poutě Levý Hradec – Velehrad, mezi nimi i jádro sázavské farnosti. Mši sv. pro ně odpoledne celebrouval P. Peňáz, děkan z Vel. Meziříčí.

Překvapivé množství ctitelů sv. Prokopa přišlo na nedělní odpolední staroslověnskou liturgii sv. Basila Velikého (byzantsko-slovanský obřad) v kryptě kostela, připravené na uložení světcových ostatků.

V pondělí odpoledne krypta hostila zástupce některých křesťanských církví. Setkání zahájil pražský světicí biskup Mons. V. Malý biblickou úvahou. Pak se přítomní společně s basiliány modlili večerní chvály v byzantsko-slovanském obřadu.

Ve výroční den 25. 3. se sjeli poutníci v nebývalém počtu: řeholníci, kněží, rodiny s dětmi, staří, mladí. Od 8.30 hod. téměř do konce slavnostní mše sv. se nepřetržitě zpovídalo. Většina poutníků tak byla disponována k přijetí plnomocných odpustků, které jubilejnímu Svato-prokopskému roku (25. 3. 2003 – 4. 7. 2004) udělil Sv. otec. Staroslověnskou liturgii v 9 hod. slavil vладыka Volodymyr Juščak OSBM, řeckokatolický biskup z Wroclavi. Koncelebrovali generální představený basiliánů, o. Dionisij Ljachovyč OSBM, další představení řádu a jiní kněží. Zpíval sbor sv. Klimenta v Praze. Zde skutečně dýchala Církev oběma

plicemi jako za časů sv. Prokopa, kdy všichni východní křesťané byli ještě v jednotě se stolcem sv. Petra.

Pontifikální mše sv. byla zahájena v 11 hodin. Průvod kráček z fary přes severní zahradu, okolo vykopávek kostela sv. Kříže z doby slovanských mnichů, až do chrámu. Za zpěvu Blahoslavenství podle východního obřadu byly na konci průvodu v kovové schráně neseny ostatky sv. Prokopa. Do krypty pak je vnesl apoštolský nuncius s mnichy basiliány a bohoslovci za zpěvu liturgické písně „Velebíme tě, náš úctyhodný otče Prokope“. Zástupce Sv. otce uložil ostatky do čelní stěny krypty pod kamennou menzu oltáře, umístěného za ikonostasem. Dlouho pak před nimi klečel v tiché modlitbě. Byl to jeden z nejsilnějších zážitků bohoslužby, zároveň i historický okamžik, neboť ostatky se znovu vrátily na čestné místo, kde byl sv. Prokop pohřben.

Na základě odborných výzkumů prof. E. Vlčka z roku 1988 se usuzuje, že většina světcových ostatků je zde stále. Z ostatků vyzdvižených z krypty r. 1588 a převezaných do Prahy byly totiž verifikovány jen dva úlomky lebeční kosti, ostatní části patří jiným osobám, a te-

dy musí ostatky sv. Prokopa (kromě těch vyzvednutých dřívě) stále ležet na svém původním místě. Současným uložením ostatků byl jen slavnostně potvrzen fakt, že hrob sv. Prokopa je zde, v kryptě sázavského chrámu. Tu se také v průběhu staletí pro víru přichozích prosebníků udály mnohé zázračné události – uzdravení, obrácení, osvobození z moci hříchu a ďábla. (Srov. kniha H. Fabricia Požehnaná památka velikého světa divotvorce sv. Prokopa opata kláštera sázavského, vydána v 18. stol.)

Po uložení ostatků začala na hoře v kostele mše svatá. Apoštolský nuncius v homilii mj. zdůraznil návaznost Sázavského kláštera na misii sv. Cyrila a Metoděje: „Péče o byzantskou liturgii v duchu obou slovanských věrosvětců zůstala důležitým úkolem napříč staletí.“ Citoval slova Jana Pavla II. o „symfonii rozdílných liturgických forem všech řečí světa“, jež spojeny v jediné společné liturgii Církve, mají přispívat k jejímu obohacení a posílení. Na závěr řekl: „Maria rozdrtila svým fiat podle prorocství knihy Genesis hlavu hadovi, který symbolizuje ďábla. Sv. Prokop má na vyobrazeních jako atribut ďábla spoutaného řetězy. I to je obrazným vyjádřením duchovního boje, v němž světec dosáhl vítězství nad silami zla. Dát se zcela do

STRANA „ZELENÝCH“ VE VELKÉ BRITÁNII VARUJE PŘED POTRATY

„Green Party“ uveřejnila 31. března prohlášení, ve kterém poukazuje na nepříznivé psychické a tělesné následky potratů. „Mnoho žen má po potratu pocity deprese, úzkosti, ztráty a viny,“ řekl Martyn Shrewsbury, psycholog a zdravotní mluvčí strany. U některých žen navíc dochází k zdravotním komplikacím. Ženy s malým příjmem, které by si dítě raději ponechaly, by měl podporovat stát, požaduje Shrewsbury. Vláda musí začít konečně jednat, protože počet potratů nebezpečně roste. Její dosavadní řešení pomocí rozšiřování sexuální výchovy a zpřístupnění ochranných prostředků je podrobena kritice. Neexistují žádné důkazy, že by používání ochranných prostředků mělo vliv na snížení počtu potratů, uvádí „Society for the Protection of Unborn Children“. Mimoto mnohé prostředky, především „pilulky po“ působí rané potraty.

Kath-net

O POBOŽNOSTI K BOŽÍMU MILOSRDENSTVÍ

Toto není nějaká pobožnost, kniha, obraz navíc. Tato pobožnost k Božímu milosrdenství, s nikým a s ničím nesrovnatelná, rozhoduje o osudu světa, o osudu lidstva. Žádná diplomacie, žádná politika, žádná vynalézavost nemůže lidstvo zachránit od zkázy, kterou si lidstvo, jak se zdá, samo připravilo...

Jediným Zachráncem je ukřižovaný a zmrtvýchvstalý Ježíš. A já říkám: skrze Marii.

Kardinál František Macharski

služeb Bohu znamená osvobodit se od pout zla. Kež nám sv. Prokop vyprosí milost, abychom byli skrze tajemství Božího vtělení v Marii osvobozeni od všech pout hříchu a dosáhli a zakusili tak svobodu Božích dětí.“

Tak začal jubilejní svato-prokopský rok, který potrvá až do 4. 7. 2004, kdy oslavíme 800. výročí Prokopovy kanonizace. Poutníci mohou v tomto roce získat plnomocné odpustky. Každou sobotu je pro ně v 10 hod. mše sv. a v 11 hod. staroslověnská sv. liturgie na hrobě sv. Prokopa. V neděli je mše sv. rovněž v 10 hod. a sv. liturgie v 11.30 hod.

Poutě:

Sobota – 10.00 mše sv., 11.00 staroslověnská sv. liturgie na hrobě sv. Prokopa (do 23. 11. 2003 a od 25. 3. 2004)

Neděle – 10.00 mše sv., 11.30 staroslov. sv. liturgie na hrobě sv. Prokopa (do 23. 11. 2003 a od 23. 5. 2004)

Dopravní spojení na Sázavu: **Z Prahy autobusem** č. 382 ze stanice metra Skalka v 8.45 hod.

Vlakem z Kolína (směr Ledčsko) v 8.44 hod.; z Čerčan v 8.30 hod. a v 9.25 hod.; ze Světlé n. S. v 8.20 hod. Početnější poutě (autobus a více) ohlašujte, prosíme, předem na tel. 222 220 364 nebo 327 321 767 nebo na adr. Římskokatol. farní úřad Černé Budy 75, 285 06 Sázava.

Bůh se slitoval

Rozjímat o Božím slovu

Kniha proroka Jonáše nevypráví události, které se kdysi v minulosti staly. Je to podobenství. V zrcadle tohoto podobenství se zjevuje budoucnost a současně stále znovu se zdůrazňuje různým generacím přítomnost, kterou je možno správně pochopit jen ve světle budoucnosti. Proto je toto podobenství prorocत्व. Vrhá Boží světlo na čas a osvětluje tak směr, kterým musíme jít, abychom přítomnost otevřeli budoucnosti a neupadli do záhuby. Je možno rozlišit tři okruhy tohoto prorockého podobenství.

1. **Text oznamuje udiveným Izraelitům, že spása je i pro pohaný, dokonce že tito pohané ve víře Izrael předstihnou.** Přístup pohanů k víře v jednoho Boha, který se Izraeli zjevuje na Sinaji a pak stále znovu, je zřetelný ze dvou míst této malé knihy: námořníci, kteří jsou spíše hrubí a Bohu vzdálení, obrátí se, když prožijí utišení bouře na moři. Uznají, že popis, kterým vylíčil Jonáš svého Boha, je výstižný. On je Bůh, který stvořil nebe, moře a pevninu. Poznávají tohoto Boha nebes jako jediného skutečného Boha, který drží v rukou vesmír. A poznání se musí proměnit v konání: přinesou již na lodi děkovnou oběť a pronášejí nové díky po přistání v cílovém přístavu. Přítom je důležité, že Jeruzalém se nejeví jako jediné město, kde je možno přinášet Bohu oběti – chrám je všude. Ještě jeden prvek je v tomto vyprávění důležitý. Námořníci se projeví jako soucitní a plní úcty k lidskému životu a jen na naléhání Jonáše se odvážili hodit ho do moře, a přitom prosili za odpuštění tohoto zločinu. Můžeme v této jejich lidskosti vidět dispozici pro milost, která jim umožnila přístup k víře.

Druhé ústřední prorocत्व o spáse pohanů se nachází v pří-

běhu o Ninive. Asyřané, jejichž bylo Ninive hlavním městem, byli nejkrutějším válečným národem Orientu. Ninive je u Nahuma 3 označeno za město krve. Tak dostaneme potuchu o *zkaženosti*, jejíž *zvěst vystoupila až k Bohu* (1,2). Město je příkladem zvrácenosti a hříšnosti lidí vůbec, jak se to v aglomeraci velkých měst stále stává. Je „pohanstvím“ v té nejvýraznější formě. A stane se něco neuvěřitelného: město uvěří prorokovi a uvěří, že je jen jeden Bůh, a nikoliv jejich vlastní bohové. Uvěří, že je soud a že je třeba činit pokání. Tento protiklad proti sebejistému Izraeli je obzvláště výrazný. V knize Jeremiáš, kap. 36, se dovídáme, jak Jeremiáš předčítá králi Jojakimovi svitek s ohlášenými tresty. Král zůstává sedět na svém trůně a odstrihuje ze svitku kus po kuse, až se celý stane obětí ohně. Král zlého města Ninive naopak sestoupí z trůnu, odloží všechny královské insignie a posadí se jako kající do popela. Svou královskou důstojnost využije jen k tomu, aby všem, lidem i zvířatům uložil absolutní zdržlivost, volá je k pokání, aby sestoupili ze svých trůnů do popela. Ti sestupující vystupují k Bohu. Bůh se nad nimi smiluje a uchrání je. Spása pohanů je spásou těch, kteří přijímají Boží sestoupení a sami sestupují. Spása spočívá v pokání. Kdo ospravedlňuje sám sebe, vylučuje se ze spásy. Zde prosvítá celé Kristovo evangelium. V knize Jonáš se prolíná Starý a Nový zákon a projevují se jako jednota.

2. Kniha Jonáš hlásá tajemství Ježíše Krista – **Jonáš je předobraz poslání Ježíše Krista.** Sám Pán nám to výslovně říká. Na žádost Židů, aby dal znamení, které jednoznačně poukazuje na Mesiáše, odpovídá podle Matouše: *Tomuto pokolení (= generaci) nebude dáno jiné znamení, než znamení proroka*

Jonáše. Neboť jako byl Jonáš tři dni a tři noci v břiše ryby, tak bude Syn člověka tři dni a tři noci v nitru země. (Mt 12,39n). Lukášova verze Ježíšovy odpovědi je jednodušší: *Toto pokolení hledá znamení, ale jiné znamení mu dáno nebude než znamení Jonášovo. Jako Jonáš byl znamením pro Ninivany, tak bude Syn člověka znamením pro toto pokolení* (Lk 11,29n). V tomto textu jsou dva prvky: sám Syn člověka, Kristus, Boží posel, je znamením. Velikonoční mystérium označuje Ježíše jako Syna člověka, on je znamením ve velikonočním tajemství a skrze ně.

Ve starozákonním vyprávění se toto vlastní Ježíšovo tajemství projevuje zcela zřetelně. V první kapitole knihy Jonáš je řeč o trojím sestoupení proroka: sestupuje k přístavu Jafa, vstupuje na loď a sám sestupuje až do nehlubšího břicha ryby. U něho je ovšem toto trojí sestoupení pokusem o útěk před Bohem. Ježíš je ten, který sestupuje z lásky, nikoliv aby utekl, nýbrž aby přišel do Ninive světa. On sestupuje ze svého božství do chudoby těla, do tvora s jeho ubohostí a utrpením; sestupuje do prostoty syna tesařova a sestupuje do noci kříže, ano, nakonec do noci podsvětí, do světa mrtvých. Tak nám ukazují cestu sestoupení z našeho falešného kralování; **cesta pokání je cestou k pravdě o nás samých:** cestou k obrácení, cestou pryč od pyšného Adama, od vůle být bohem, k pokoře Ježíše, který je Bůh, a svlékl kvůli nám svou vznešenost (Fil 2,1–10). Jako Jonáš spí i Ježíš na lodi během bouře. Nechá se v události kříže stejně tak hodit do moře a utiší je. Rabíni vykládali slova „hodte mě do moře“ jako prorokovo sebeobětování, kterým chtěl zachránit Izrael. Měl strach z obrácení pohanů a ze zapření víry u Izraele, a tak chtěl být hozen do moře. Prorok zachraňuje, když se sám postaví na místo těch druhých, které svou obětí zachraňuje. Rabínská exegeze se v Ježíši stala pravdou.

3. Jonáš představuje Ježíše, a představuje i Izrael v jeho odporu vůči celosvětovému Božímu milosrdenství. Jméno Jonáš znamená hluchý. Jonáš, z něhož na jedné straně vyzařuje Ježíšovo tajemství, je na druhé straně ztělesněním vzpurného Izraele, který má strach ze spásy pohanů a stává se proti této spáse. Ten trvá na svém jedinečném vyvolení, které by s nikým nechtěl sdílet. Zatímco Eliáš byl oťesen svým neúspěchem, a proto před Bohem utekl a chtěl zemřít, má Jonáš strach z úspěchu: bojí se od samého začátku, že na konci nebude soud. Zná Boha a ví, že u něho nakonec vždy zvítězí milost nad soudem. On však přeje ninivským nikoliv milost, ale soud; on si přeje, aby se jeho kázání potvrdilo soudem jako oprávněné, a nikoliv smilováním jako zbytečné. Rovná se tedy staršímu synu z Ježíšova podobenství o marnotratném synu, které je ve skutečnosti podobenstvím o dvou bratrech. Když marnotratný syn není potrestán a neutone ve svém bahně, pak byla moje věrnost zbytečná, domnívá se starší bratr, pak je vybočení lepší než věrnost, tak se mu to jeví. Podobné smýšlení nacházíme u Jonáše, vidíme je v odporu Izraele k přístupu pohanů k zaslíbením „bez skutků zákona“. Musíme se v další části zeptat, co to pro nás znamená.

1. Srovnání mezi pohany, kteří uvěřili, a nevěřícím Izraelem vedlo záhy v dějinách k nedorozuměním, která znovu v každé generaci prožíváme a musíme proti nim bojovat. Neboť nyní jsme se církví „Izraele“ stali my a ocitli jsme se ve stejném nebezpečí, jako tehdy Izrael: v **nebezpečí egoismu spásy**, v nebezpečí shlížet pohrdavě na Izrael a pokládat sami sebe za spravedlivé. Proti tomu vystoupil již sv. Pavel v listu Římanům: *Dobře, ty větve byly ulomeny pro nevěru, ty pak stojíš pro víru. Nebuď na to domýšlivý, ale spíše se boj!... Hleď z to-*

ho poznat Boží dobrotu i přísnost. *Přísnost k těm, kdo klesli, k tobě však dobrotu, ovšem jen tehdy, když setrváš v dobrotě. Jinak i ty budeš vyříznut* (11,19n). Jsou zde dvě hlavní slova: *víra* a *zůstat v Boží dobrotě*. Věříme skutečně? Nejen v teorii, ale tak, že je víra základem našeho života, že vkládáme svůj život do Božích rukou? A zůstat u Boha znamená zůstat v jeho dobrotě: to je jádro víry. Nikoliv bát se jeho dobroty, nikoliv bát se, že by mohl být dobrý také k druhým, takže se mi moje víra nevyplatí; zůstat v jeho dobrotě, získat na ní podíl – to je znamení víry. Jsme stále znovu v pokušení staršího bratra nebo dělníků na vinici z první hodiny. Domníváme se, že víra se vyplatí jen tehdy, když druzí dostanou méně než my. **Domníváme se snad, že je krásnější žít v nevěře a ve svých vlastních pravdách než v domě Otcově? Je nám víra břemenem, které vlečeme a které bychom vlastně nejradyj odhodili, nebo poznáváme, že zdánlivá svoboda a nevěra činí život prázdným; nepoznáváme snad, jak je krásné být u Boha? Teprve tehdy opravdu věříme, když prožíváme radost z Boha a z jeho společenství a chceme z této radosti jeho dobrotu předávat dále.**

2. Jestliže se tyto myšlenky na šíří Božího milosrdenství a jeho náklonnost k oněm pohanům chápou povrchně, může to být **záminkou k relativismu a lhostejnosti**. Řekneme si – spása je tak jako tak milost, my si ji nemůžeme zasloužit; proto je stejně dobré být pohanem nebo křesťanem, možná, že je dokonce lepší být pohanem, protože oni pohané se nesšírají spravedlností ze skutků nebo sebeospravedlněním, a tak snáze přijímají milost jakožto milost. Proto by také nemělo žádný smysl hlásat jim Boha Bible, Boha Ježíše Krista, nechť pohany, ať jsou pohany, Bůh se už nad nimi jistě smiluje – může si někdo říct. A nakonec se člověk sám cítí povzbuzen být pohanem. Když hře-

ším, jsem milosti bliže, říká si, nevloudí se mi tak snadno přesvědčení o vlastní spravedlnosti. Pohled do knihy Jonáš a do celé Bible, zvláště do Nového zákona, ukazuje, jak je to všechno povrchní. Existuje i **sebevědomí spravedlnosti u pohanů, spokojenost s hříchem. Konečně dochází zde také k zaslepenosti srdce, které už vůbec nechce Boha, nechce žádnou milost, nezná vůbec pokání**. Ale zlo je a zůstane zlem. Zloba volá až k samému Bohu, říká kniha Jonáš, a Bůh se rozhodne, že zasáhne, protože zlo musí být přemoženo.

Zločiny Hitlera, Stalina, Pol Pota a mnoha dalších a jejich nástrojů a spolupracovníků ve zločinu pustoší svět a zavírají ho vůči Bohu. Nikoliv, dvojí povolání – *Vydej se na cestu*, to nebyla pouze fikce, nýbrž naléhavý příkaz, jehož splnění Bůh prosadil i proti odporu proroka. A Kristus nepřišel, protože by tak jako tak všechno bylo dobré a stálo v milosti, ale proto, **že bylo absolutně nezbytné volání po dobru a pokání**. Kniha Jonáš a její novozákonní pokračování je nerozhodnějším odmítnutím relativismu a lhostejnosti, jaké je vůbec myslitelné. I pro křesťany dnes platí: *Vydej se na cestu...* a hroz jim vším tím, co ti řeknu. (srov. 3,2). **I dnes musí být hlásán jeden Bůh, který učinil nebe, zemi i moře a vládne nad dějinami. I dnes lidé potřebují Krista, pravého Jonáše. I dnes je nezbytné pokání, aby se došlo ke spáse**. A jako cesta Jonášova byla pro něho samého cestou pokání a jeho věrohodnost vyplývá z toho, že byl poznamenán nocí utrpení, tak musíme také **my křesťané především jít cestou pokání, abychom se stali věrohodnými**.

Hlavní slova našeho textu jsou i dnes a právě dnes pro nás platná: *obrácení (každý se musí obrátit 3,8)* a *pokání*. Toto slovo sice nebylo použito, ale hlásání *ještě čtyřicet dní, a Nini-*

ve bude vyvráceno (3,4) obsahuje symbolismus 40 dní, který poukazuje na izraelské putování pouští a dává tedy tématu pokání konkrétní podobu. Září zde jádro poselství Nového zákona z Ježíšových slov: *Obrátte se a věřte evangeliu* (Mk 1,15).

Rembrandt: *Jonáš pod ninivskými hradbami, perokresba, Vídeň*

Každý z nás se musí zamyslet, co pro něho znamená *obrácení*. Byla to velká zkušenost velkých konvertitů církevních dějin, že nejdříve Ano ke Kristu a jeho Církvi, ke křtu znamenalo zcela nový počátek, který od základu změnil jejich život. Ale když si mysleli – teď se už všechno stalo a všechno je pro mě nové, museli prožít, že **cestu obrácení je třeba začínat každý den znovu**. Právě v tom je rozdíl mezi jistotou vyvolení u Izraele a Církvi pohanů. Obrácení není prostě hotovo, nikdy není u konce. Obraz Boží se musí formovat zvolna, nabývat Kristovu podobu, *obléci Krista*. Den co den musíme přemáhat svou lenost, bojovat proti sebeuspokojení, proti zvyklostem, které mě zotročují; proti předsudkům vůči bližním, proti sympatiím a antipatiím, jimiž se nechávám vláčet, proti touze po ovládnání a sebeuspokojení, proti skleslosti a rezignaci, proti zbabělosti a konformismu, proti agresivitě a přesvědčení, že musím mít pravdu. Den co den musím sestupovat z trůnu a pokoušet se naučit se Ježí-

šově cestě. Den co den musím odkládat svou sebejistotu, přemáhat vírou své předsudky, nerozhodovat sám, co je Kristus, nýbrž učit se od Církve a dát se vést. Den co den musím snášet druhé, jako oni snášejí mne, aby nás všechny snesl Bůh...

4. Kniha Jonáš je bohostředná kniha. Hlavním aktérem je v ní Bůh. Bůh jedná, nikdy se nestáhl z dějin. (srov. Jan 5,17). A Bůh miluje stvoření. Stará se o lidi i o zvířata. **On je Bůh, který se protíví zlu, a proto jako Soudce musí také trestat, aby existovalo právo. Aspekt soudu, trestu, „hněvu“ nesmí z naší víry zmizet**. Bůh, který přijímá cokoliv, není Bůh Bible, nýbrž postava z našich snů. Ježíš se projevuje jako Boží Syn právě tím, že může vzít důtky a v hněvu vyčistí chrám. Právě to, že Bůh není ke zlu lhostejný, nám dává jistotu. Ale současně platí, že Boží milosrdenství je bez hranic. Musíme stále znovu bojovat proti hříchu a mít odvahu nikdy nepřestávat, právě dnes ne. Nepomůže cesta chlácholení, nýbrž jen odvahou k pravdě, která umí říct také Ne, sloužíme dobru. Tato odvaha žije z vědomí Božího milosrdenství, z toho, že On miluje své tvory, miluje nás. V boji proti zlu v nás a kolem nás nesmíme nikdy ustávat, ale tento boj vedeme s vědomím, že *Bůh je větší než naše srdce* (1 Jan 3,20). Vedeme tento boj v nekončné důvěře a z lásky, protože chceme být blízko tomu, kterého milujeme a který nás miloval jako první (1 Jan 4,19). Čím více Boha poznáváme, tím více budeme moci říct se starozákonním mudrcem: *Radost z Boha je naše síla* (Neh 8,10).

Předneseno jako *Lectio divina* v římském kostele Santa Maria Transpontina.

Trenta Giorni 2/2003
Překlad -Iš-

Byl zcela ponořen do trpkého Ježíšova utrpení

Milí bratři, milé sestry!

Cesta kardinála Groera po cestách tohoto světa se dovršila návratem domů k Bohu, našemu Otci. Jako unavený poutník mohl se kardinál Groer po takřka 84 letech putování vrátit do Božího otcovského domu. Když se nějaký člověk narodí, prolévá mnoho slz, ale lidé kolem něho, rodiče a příbuzní se radují, že nový člověk spatřil světlo světa. Na konci života, když se člověk může vrátit domů, by tomu mělo být právě naopak. Pak ten, kdo právě odchází k Otci, by měl mít důvod k radosti. Jeho bližní však musí být smutní a prolévat slzy, protože z jejich středu odešel věrný člověk. U Marie tomu bylo právě tak. Kdo viděl jednu mariánský oltář Víta Stwosze v chrámu Panny Marie v Krakově, nikdy nezapomene na velikonoční úsměv na tváři Panny Marie, která klesá umírající do náruče plačících apoštolů.

Tak je tomu u mnohých z nás při návratu domů našeho spolubratra kardinála Hanse Hermana Groera. Jeho posledních deset let života stálo pod temným mrakem, pod kterým spolu s ním mnoho lidí trpělo. Kardinálu Groerovi bylo souzeno, aby jako Šimon Cyrenský následoval Pána na křížové cestě. Byl zcela ponořen do trpkého Ježíšova utrpení, které ho však chránilo před zatrpklostí. Uměl se na této křížové cestě zcela spojit s Marií, Matkou Ježíšovou, kterou právě probodl meč bolesti. Právě tak se mnoho lidí stalo pod křížem kompetentními společněky v utrpení.

Jak mnoho lidí z blízka i z dále přicházelo za ním, aby si vyprosili směřovací pokyny pro život! Právě znavení, obtížení, pohrdání a ukřížování v něm nacházeli kněze a biskupa, křesťana a bratra, který stál na jejich straně a mohl je obdarovat ze své duchovní autority radami. Nebyl snad právě proto kardi-

nál Groer v Rakousku vyhledávaným zpovědníkem, a to takřka až do svého návratu domů? Nebylo to svědectví věřících, kteří vydávali svědectví nohama i srdcem pro kněze a biskupa Hanse Hermana Groera? *Blahoslavení mrtví, kteří v Pánu umírají...; jejich skutky je provázejí* (Zj 14,13), říká Písmo.

Nepotřebujeme nad rakví kardinála Groera u Panny Marie v Roggendorfu pronášet mnoho slov. Skutečnosti mluví samy za sebe. Poutní bazilika ve své kráse, převorství benediktnů v tomto místě a v sousedství

cisterciácké opatství v Marienfeldu: to všechno by tu nebylo bez kardinála Groera. Vznikla tak místa, která dávají na zemi okusit kousek nebe a zemi činí o značný kus obyvatelnější. Z každoměsíční pouti od Panny Marie Roggendorfské vede poutní hnutí do celé Evropy a odtud dál, takže na 600 místech se věřící měsíc co měsíc shromažďují, aby se dali Marii vést ke Kristu podle její rady: *Cokoliv vám řekne, učíte!* (Jan 2,5)

Nad jeho rakví máme skutečně více důvodů k děkování než k nářkům. Kardinál Groer ne-

byl člověka robustní povahy nebo s hrubou kůží, ale byl velmi snadno zranitelný. Proto ho události poslední doby, kdy byl vídeňským arcibiskupem, hluboce zranily. Od té doby kráčet dále svou životní cestou jako poznamenaný, jako zraněný, ano, jako stigmatizovaný. A když Petr píše ve svém listu: *Jeho ranami jsme byli uzdraveni* (1 Petr 2,24), pak se snad kardinál Groer jako zraněný stal tak vyhledávaným duchovním vůdcem, zpovědníkem a průvodcem životem. Jeden člověk, který skrze setkání s kardinálem Groerem našel opět smysl svého života, mi řekl: „Odcházím od něho vždy jako lepší člověk, než jaký k němu přišel.“

Ve dnech, kdy jeho život zatahly temné mraky a klesl do opuštěnosti a pohrdání, přišly salesiánky z Rennwegu do Vídně a přinesly mu jako znamení neotřesené důvěry biskupský prsten svatého Františka Saleského. Vím, jak velice ho toto znamení „sympathia“ – soucitu – posílilo, potěšilo a dojalo. Po několika měsících předal mi tento prsten svatého Františka Saleského jako poděkování za můj životní doprovod pod temnými mraky. Byl jsem tím hluboce zahanben a dojat, protože jsem neměl ten dojem, že bych ho tak dostatečně intenzivně provázel.

Dnes přináším tento prstem zesnulému kardinálovi zpět jako poděkování za jeho věrnost pod křížem našeho Pána. Tento prsten má nyní patřit naší milé Paní Marii Roggendorfské. Je to prsten svatého Františka Saleského a zesnulého kardinála Hanse Hermana Groera. Jeho srdce bylo probodeno podobně jako Mariino. Jako Maria očekáváme a vyprošujeme pro něho definitivní společenství s Ježíšem Kristem, zemřelým a zmrtevýchvstalým. Nikoliv koruna, ale prsten věrnosti ať je toho znamením. Amen.

REQUIEM ZA KARDINÁLA GROERA U SV. ŠTĚPÁNA VE VÍDNI

„Nám nepřisluší, abychom soudili, spíše jde o to, abychom prosili o záchranu a hojné slitování pro nás všechny, kteří jsme konali skutky dobré i zlé,“ řekl kardinál Schönborn v pátek večer ve vídeňském dómu svatého Štěpána při zádušní bohoslužbě za zemřelého kardinála a někdejšího vídeňského arcibiskupa Hanse Hermana Groera. Zádušní mše svatě, při které bylo provedeno Requiem Michaela Haydna, se zúčastnilo mnoho kněží a laiků z vídeňské arcidiecéze. S kardinálem Schönbornem koncelebrovali kardinál Friedrich Wetter z Mnichova, arcibiskup Alois Kothgasser ze Salcburku a další biskupové ze zahraničí. Přítomni byli také kardinál Franz König, apoštolský nuncius arcibiskup Georg Zur, rakouský prezident Tomáš Klestil a bývalý prezident Kurt Waldheim.

Kardinál Schönborn připomněl, že toto Requiem se koná právě na první pátek proto, že kardinál Groer tuto pobožnost k Božskému Srdci Páně opět zavedl v roce 1991 a velmi mu záleželo na tom, aby se mše svatě k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu konaly, kdy je to jen možné. Důvěra v Kristovu lásku ho nečinila „nečinným“, nýbrž posilovala u něho vědomí odpovědnosti a vysokou angažovanost. Vídeňský arcibiskup připomenul také Groerovo biskupské heslo: „*Na tvé slovo...*“ V této důvěře přijal Groer biskupské poslání.

Již předtím vykonal v celém Rakousku blahodárné dílo rozšířením „Mariiny legie“ a velmi povznesl mariánské poutní místo *Maria Roggendorf*, kde je nyní pochován. Velmi se také přičinil o podporu duchovních povolání a o rozšíření praxe duchovního vedení. „Teprve při posledním soudu budeme moci všechno zhodnotit,“ řekl kardinál Schönborn.

Tato posmrtná pocta je sice nedostačující, ale zaslouženou satisfakcí vzácnému apoštolu, jakým kardinál Groer byl. Škoda, že se kardinál Schönborn neřídil tím, co nyní pronesl, již v době, kdy byl jeho předchůdce krivě osočován a nedostalo se mu od jeho spolubratrů v biskupské službě potřebného zastání.

Rozhodnější víra – osvobozující pravda

Nad novou knihou kardinála Leo Scheffczyka, ve které Christof Düren rozmlouvá s předním německým teologem o tom, co je to katolické a co je to Církev.

Již dlouho je možno konstatovat, že mnoho papežských dokumentů se v Německu prostě ignoruje, což neplatí jen o pětiletém praktikování zdržovacího manévru ve věci poraden v tehotenství, nýbrž také kupříkladu ve způsobu, jak němečtí biskupové trvale odmítají realizovat v praxi *Instrukci k některým otázkám spolupráce laiků na kněžské službě* z roku 1997. Je to poprvé, co jeden z nejpřednějších zástupců německého katolicismu veřejně prolamuje spirálu mlčení, která se pokouší zaretušovat propast mezi katolickou naukou a církevní praxí. Scheffczyk se odvolává na dopis z roku 2001, ve kterém papež poukazuje na dezolátní stav německých diecézí, a připojuje se k naléhavé žádosti papeže, aby se „instrukce o laicích“ konečně uvedla do života. Papežův dopis, který byl takřka ignorován, obsahuje poukazy, které nová kardinálova kniha objasňuje. Při této analýze bu-

de katolický establishment zvonit na poplach, protože vývody přímo volají po radikální změně církevní pastorace a uplatnění toho, co je katolické církvi vlastní.

Nejsou vysoce institucionalizované německé diecéze vzhledem k praxi víry a věrnosti k učení a řádu Církvě jen obilnými hroby? Biskupství, ve kterých se životnost víry měří jen podle počtu církevně organizovaných laických grémií, ale kde věrnost k papežskému učení a vedení je předmětem pohrdání, nemohou platit za skutečné místní církve. Nejde přitom jen o vnější pořádek, ale o to, že se z církevního povědomí vtratil význam svátostného zprostředkování milosti, což dokládá téměř vymizení svátostné zpovědi a obecný náhled na automatickou „spásu všech lidí“. Pokračující úpadek svátostné adorace a ztráta kněžské identity jsou další kameny v moza-

ce stavu německé církve, kde katolíci raději vysedávají než poklekají.

Přes četná papežská upozornění „existují nadále v liturgii případy, kdy kázání, katecheze a vedení farnosti neodpovídá příslušným disciplinárním normám,“ jak říká papež. Kardinál Scheffczyk vyjmenovává německé pastorační normy, které nejsou v souladu s obecným církevním právem, např. všeobecné tvrzení, že návštěva „bohoslužby slova“ bez kněze naplňuje „smysl příkazu nedělní bohoslužby“.

Také v oblasti mezináboženského dialogu staví kardinál jasné mezníky. Poukazuje na to, že křesťané a muslimové se nemodlí k jednomu a témuž Bohu, a odmítá tak mylné interpretace koncilu. Že na jedné teologické fakultě dostal muslim „za zvláštní zásluhy o teologickou vědu a církevní život“ čestný doktorát, pokládá kardinál za „sporné a iritující“. V této souvislosti vystupuje naléhavá otázka, proč se němečtí biskupové již 20 let zdráhají požadovat od profesorů teologie papežem předepsané vyznání víry a složení přísahy věrnosti. Je zřejmé, že za „ztrátu víry“, kterou papež v Německu konstatuje, v podstatné míře odpovídá selhání biskupů, kteří musí v prvé řadě pečovat o čistotu církevní nauky, ale místo toho se starají o věci třetího řádu.

V protikladu k rozšířené ekumenické euforii poukazuje kardinál Scheffczyk na hranice v ekuméně a jejich překračování. Odmítá pojem „smířené různosti“ s poukazem na hluboké rozdíly mezi katolickou vírou a evangelickým vyznáním. Vzájemné uznání úřadů a eucharistické společenství, nebo dokonce „fúze“ katolické církve s tzv. evangelickou církví, která z katolického hledis-

NOVÁ KNIHA
KARDINÁLA RATZINGERA
„VÍRA, PRAVDA, TOLERANCE - KŘESŤANSTVÍ A SVĚTOVÁ NÁBOŽENSTVÍ“

Kontakty světových náboženství a jejich role v otázkách míru jsou stále zřejmější. Mohou dnes ještě křesťané říkat: „Jen Ježíš Kristus je základem pro vykoupení lidstva?“ „Nemusí se křesťanství vzdát svého nároku na pravdu, aby mohlo být moderní a tolerantní?“ Přední teolog světové úrovně ukazuje: Křesťanské sebevědomí a vzájemné hodnocení náboženství, víra, dialog, svoboda a tolerance souvisejí s rozhodující otázkou: „Co je vlastně pravda?“

„Otázka snášenlivosti kultur, míru a náboženství se stala politickým tématem prvního řádu. Ale především je to otázka pro samotná náboženství, jak jsou navzájem k sobě v míru a jak mohou přispívat k ‚výchově lidského rodu‘ k míru. Křesťanské víry se týká obzvláštním způsobem, protože vzhledem ke svému původu a své podstatě si činí nárok, že zná a hlásá jediného pravého Boha a Spasitele lidstva... Je tento absolutní nárok ještě únosný?

ka ani není „církví“, jsou tím naprosto vyloučeny. Pokračování ekumény bez papežského jurisdikčního primátu „není myslitelné“. V této souvislosti poukazuje kardinál na problematické výroky ve „Společném prohlášení k otázkám ospravedlnění“ (1999) a ukazuje trvající základní rozdíly v nauce o milosti. Ekumenické iluze se musí rozplynout, když se podíváme již na katolickou nauku o oběti mše svaté, o svěcení kněžstva, o blahoslavené Panně a Matce Boží Marii nebo o primátu a neomylnosti papeže. Z toho je jasné, že ekumenická polovičatá víra nemůže postačit k spáse, nýbrž že je k tomu zapotřebí jen rozhodující víra a osvobozující pravda.

Kniha vyšla v nakladatelství *Stella Maris*, má 384 strany a stojí 16 €.

Podle Kath-net

Naše děti se ptají a ptají a ptají

Netradiční večerní modlitba v rodině

Máme sedm dětí ve věku od jednoho do deseti let. Od počátku se snažíme dětem předávat to, co sami víme o Bohu. K tomu využíváme různé dětské knihy, dětské bible i „pravé“ Písmo svaté i naše osobní příběhy. Během času se děti leccos naučily, ale probíhalo to bez konceptu, jen tak.

Předloni se nám zalíbil jeden projekt: *Víra a život*, série knih o náboženství pro děti a mladistvé i pro rodiče a katechety, které vydala diecéze Salcburk. Velice rychle jsme probrali první díl *Náš Otec v nebesích*. Nyní jsme u druhého ročníku s názvem *Ježíš a náš život*. Ten je náročnější a postupujeme pomaleji.

Naše „vychování“ probíhá nejčastěji v rámci večerní

modlitby. Nikdy nesmí scházet. Tříletý Leo přišel sám s knížkou pod paží, když se jednou mělo stát, že bychom na to zapomněli. A když některé dítě není náhodou doma, je to jasný „důvod“, aby se dále nepostupovalo.

Já (otec) předčítám a děti se ptají a ptají a ptají... Pak se pokoušíme podle vedených poznámek přejít k tomu, abychom udělali nějaké veselé cvičení k probranému textu. A tu často nevycházíme z úžasu. Naše děti, i ty nejmenší, chápou často daleko více, než jsme si mohli pomyslet. Naše katecheze dostávají stále větší systém...

*Richard a Maria
Büchsenmeisterovi
Vision 2000 - 2/2003*

Bašta Pána Boha (15)

Vstal tedy a zamířil do Montbernage. Nyní děkoval Bohu, že má bezpečnou střechu nad hlavou a že bude moci sloužit zítra mši svatou.

A Petr Coudrin se opět odevzdal do Boží lásky v opravdu srdečné modlitbě.

„Udělej se mnou, Bože, co chceš,“ úpěnlivě prosily jeho rty.

„Dej mi, co chceš, boj, nouzi, strádání, hlad, zimu, utrpení i smrt. Pohleď, Pane, jsem zde, abych splnil Tvou vůli.“ Tuto noc však nemohli usnout ještě další dva.

Paní Pasquierová a Lisetta Davidová vymetaly velkým koštětem stodolu a před mohutným křížem pokrývaly oltář k Nejsvětější oběti.

Po Lisettině starém obličejí neustále stékaly slzy. Bývala hospodyní faráře Pruela a musela pořád myslet na svého ubohého pána, který mohl žít někde v bídě.

Mnohokrát chystala bývalému faráři oltář zde v kůlně. A i přes velkou radost z toho, že by se tu měla zase jednou slavit Nejsvětější oběť, bodlo ji přece u srdce, že je to tentokrát cizí člověk, který bude stát u oltáře.

Nakonec se ale přece utěšila a radostná záře se objevila na jejím vrásčitém, scvrklém obličejí, když řekla selce:

„Blahoslavený pán“ – nikdy jinak svého bývalého pána nenazvala – „mi svěřil dokonce zlatý kalich. Jakou bude mít ten nová radost, když ho bude moci použít k Nejsvětější oběti.“

„Ovšem, že bude mít radost,“ odpověděla paní Pasquierová. „A vůbec, co by to bylo za Montbernage, kdyby tu nebyla stará Liseta. Ty budeš moci ještě hodně posloužit tomu novému faráři.“

Tim byla staříčká hospodyně ze srdce potěšena. Radost vesničanů, kteří v temné noci tajně spěchali do stodoly, aby se

tam zúčastnili mše svaté, byla nesmírná. Už půl roku neměli žádnou bohoslužbu, proto bylo jejich štěstí nepopsatelné.

Mnohým z nich udělil kněz před mši svatou Boží odpuštění ve svátosti pokání, zatímco se celé společenství s hlubokou vroucností modlilo růženec. Občas zazpívala děvčata z Montbernage pod vedením švadleny Favreauové několikahlasé písně. Člověk by si mohl myslet, že se účastní sváteční bohoslužby v pokojném vesnickém kostele.

Hluboká radost pronikala srdcem Coudrina, když viděl tak nádherně vyzdobený oltář. Lisetta obstarala dokonce mešní roucha.

A když mu stařena podávala chvějícíma se rukama zářící kalich, ozval se ze rtů kněze výkřik radostného překvapení. Vždyť od své primice doma nemohl už sloužit mši se skutečným mešním kalichem.

Bratři Bernardové zastali službu u oltáře a tlustý Filip řekl opravdu nahlas a srozumitelně stupňovou modlitbu a suscipiat.

Robert mu během tohoto posvátného konání spokojeně a uznale pokynul.

Ale když nastalo svaté pozdvihování a kněz pozdvihl hostii a kalich, začal se chudičkým Božím domem ozývat hlasitý pláč a vzlykání. Spasitel opět zjevil své milosrdenství a lásku vesnici, která byla bez kněze opuštěná.

Když ve stejnou dobu vrávorál z jakobínské krčmy Claude Pascal domů, strnul najednou v hrozném zděšení. Uslyšel odněkud znít posvátné písně. Ny-

ni, uprostřed noci, když přece v Montbernage už nebyl žádný kněz, kromě onoho spříseženice, který teď jistě žádnou bohoslužbu neslouží. V tom něco vězí! Nejdříve to vyzvánění za zamčenými dveřmi a teď ta posvátná hudba v noci!

Hrůzou roztřesený udělal kostelník zcela něco proti svému zvyku – velký kříž a zašeptal: „Skutečně, Pán Bůh s námi! V Montbernage straší.“

TAJNÁ SKRÝŠ

Nápad s tajnou skrýší pocházel od Jirky, syna pekařského mistra Karla Vinaie. Jak už bylo řečeno, postavou nebyl velký, ale zato měl bystrou hlavičku a chlapci z Montbernage už dávno při svých hrách zjistili, jak je výhodné mít na své straně tak mazaného klučinu.

A tak hned příštího dne běžel Robert do pekárny a měl tam s kamarády důležitou poradou, jejímž výsledkem byl návrh na tajnou skrýš v domě Bernarda, obchodníka se zeleninou. Zedník Cordier, na kterého bylo spolehnutí, oddělil vestavěnou stěnou malou část od ložnice hochů a tím vzniklou malou komůrku spojil tajnými dveřmi s obývacím pokojem. Ale tajné dveře nepřipadaly chytrému Jirkovi moc tajné. To by jakobíni určitě při důkladné domovní prohlídce odhalili. A tak přišel na nápad s mohutnou starou šatní skříní. Na zadní stěně masivního nábytku udělali pravé dveře, které by určitě nikdo neobjevil.

Robert právě přišrouboval poslední šrouby, zatímco ho Jirka a Filip sledovali se znaleckým výrazem.

„Neukruť jim hlavičky!“ připomínal tlouštík. Ale Robert zabručel jen něco nesrozumitelného. Promluvit nemohl, protože měl v ústech ještě pár šroubů.

Tak, teď držely dveře pevně. S velkou námahou posunuli tři chlapci skříň před úkryt a měli radost, že všechno do sebe tak krásně zapadlo.

„Tak do toho, uděláme generální zkoušku!“ zavelel Jirka.

„Robert bude jako kněz Coudrin, já budu četník a ty, tlouštíku, budeš tvoje matka.“

„Já jsem moje matka,“ šklebil se Filip.

Jirka byl už ale za dveřmi a běžel po schodech dolů. Robert a Filip se posadili ke stolu.

„Tak, musíme se teď bavit jen potichu a s odmlkami. Pak přijde Jirka jako četník. Ty, jako matka, mě zavřeš do skříně a zamkneš za mnou dveře. Rozumíš?“

„Jasně!“

„No tak, do toho! Říkej něco!“

„Máme dnes pěkné počasí,“ začal tlouštík.

„Nesmysl, pěkné počasí. Tak se člověk nebaví s knězem. Začni znovu.“ Robert zaujal důstojné vzezření a řekl s nejméně dvakrát tvář: „Tedy, milá paní Bernardová, váš syn Filip mi působí velkou starost. Nehodí se k ničemu, je líný a moc žere!“

„To by taky měl! Vždyť chlapec roste!“ hájila matka Filipa. Vtom klopýtaly po schodech nahoru rychlé kroky.

„Už přichází,“ řekl Filip.

„Nesmysl, jaképak už přichází,“ káral ho Robert. „Musíš zařvat ‚Proboha, jakobíni!‘ nebo něco podobného.“

„Řvát vůbec nemusí,“ zavrčel Jirka, který právě těžkými kroky přiklusal, celý rozhněvaný, že Robert ještě nezmizel.

„Když zařve, tak se přece prozradí. Musí zašeptat úplně potichu: ‚Proboha, jakobíni! Důstojnosti, do skříně!‘ Chápeš?“

(Pokračování)

PODPORA PROGRAMŮ PRO SEXUÁLNÍ ZDRŽENLIVOST

Částkou 120 milionů dolarů podporuje americká vláda programy prosazení předmanželské pohlavní zdrženlivosti. Vláda navrhla pro tento účel původně 135 milionů, ale Kongres provedl některé škrtky. Vláda své úsilí v tomto směru v posledních letech téměř zdvojnásobila.

Srdečně zveme na PRVNÍ SOBOTY NA KLOKOTECH V ROCE 2003. Společný program začíná vždy v 15 hod. Téma pro jednotlivé soboty:

3. květen – **Slyz a vnitřní pokoj**
P. J. Baxant, generální vikář českobud. diecéze
7. červen – **Nepřítel je nejlepší učitel**
P. Ing. Miloslav Fiala, bývalý mluvčí ČBK
5. červenec – **Strach nemá v lásce místo**
Mons. V. Vyhlička, kanovník vyšehr. kapituly
2. srpen – **A najde Syn člověka víru...?**
P. RNDr. M. Kazík, farář v Hrádku u Znojma
6. září – **Zapomenutá touha**
P. Ivo Valášek, farář v Soběslavi
4. říjen – **Temnotou ke Světlu**
P. J. J. Berka, OCist., převor ve Vyšším Brodě

EDITORIAL – pokračování ze str. 2

zájmu) zlehčovat je a všemožně omlouvat. A co teprve říci o zlu, které proniká přímo do Boží instituce Církve a zasahuje v jejích řadách ty, od kterých právem očekáváme, že přijali jako své poslání bojovat proti zlu a šířit a hájit Boží království ve světě a v duších?

Jako by se mělo doslova naplnit slovo Žalmistovo: *Nikdo nedělá dobro, docista nikdo.*

Jak se máme na tyto skutečnosti dívat? U někoho to vyvolává pocity sklíčenosti, malomyslnosti a nedůvěry, někdo se ocitá v pokušení radikalismu a jako Jan a Jakub by chtěl svolávat z nebe oheň, aby všechno zlé zničil. Někteří mají svůj způsob, jak se vyhnout skličujícímu pohledu na ovoce zla: uzavřít se do sebe a zaměřit se záměrně jen na to, co může potěšit a dodat sebedůvěry.

Je tedy správné na zlo poukazovat a odhalovat je, nebo je přecházet mlčením?

Zatímco my můžeme zavírat před zlem oči, a dokonce i strkat hlavu do písku, Bůh všechno to, co se děje na jevišti tohoto světa i v nejhlubší skrytosti lidských srdcí, vidí v plné nahotě. Bůh před zlem nikdy oči zavírat nemůže. Má však na zlo svůj specifický božský pohled. Jaká je jeho reakce? Jeho základní vlastností je *smilovávat se a odpouštět.*

Náš Pán skutečně přišel, aby *shodil na zem oheň, a chce, aby se vznítíl.* Ale je to oheň zcela jiného druhu, než na jaký mysleli pohněvaní učedníci: je to oheň jeho milosrdné lásky: *Kde se objevil hřích, tam ještě v daleko větší míře se projevilá milost.* Aby nám to připomněl, posílá za námi své omilostněné duše, před kterými odkrývá tajemství svého milosrdného Srdce. Zjevuje nám své milosrdenství, právě v této době poznamenané záplavou zla, aby dodal důvěry v možnost návratu těm, kteří bloudí. Ale jeho poselství je také výzvou pro ty, kteří ho milují, aby se s ním spojili v jeho díle.

Nezavíráme-li zrak před vzrůstajícím se zlem, ale díváme-li se na ně jeho očima, pak se pohled na hluboké stíny v Církvi a na prohlubující se propasti a zrady ve světle Božího milosrdenství proměňuje v plamennou výzvu k modlitbě a oběti.

Kdo chce jít za Kristem, nemůže si v duchovním životě hrát na svém vlastním písečku, uzavírat se jen do svých oblíbených pobožností a vyhledávat pro sebe duchovní slasti. Nikdo není Kristovým učedníkem sám pro sebe, nýbrž je živým údem jeho těla. Každá rána na těle Církve je i jeho ránou. Kristus nese svůj těžký kříž nikoliv pro své potěšení, ale pro spásu světa a tak tomu musí být i u těch, které zvláštním způsobem volá k sobě.

Liturgická čtení

- Neděle 27. 4. – 2. neděle velikonoční**
Ž 34(33),2-3.4-5.6-7.8-9
1. čt.: Sk 4,32-35
Ž 118(117),2-4.16ab+17-18.22-24
Odp.: 1 (*Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý; jeho milosrdenství trvá navěky.*)
Nebo: *Aleluja.*
2. čt.: 1 Jan 5,1-6
Ev.: Jan 20,19-31
- Pondělí 28. 4. – nez. pam. sv. Petra Chanela nebo sv. Ludvíka Marie Grigniona z Montfortu (v pražské katedrále: slavnost sv. Vojtěcha)**
1. čt.: Sk 4,23-31
Ž 2,1-3.4-6.7-9
Odp.: srov. 12c (*Blaze všem, kdo se uchylují k Hospodinu.*)
Nebo: *Aleluja.*
Ev.: Jan 3,1-8
- Úterý 29. 4. – svátek sv. Kateřiny Sienské**
1. čt.: 1 Jan 1,5-2,2
Ž 103(102),1-2.3-4.8-9.13-14.17-18a
Odp.: 1a (*Veleb, duše má, Hospodina.*)
Nebo: *Aleluja.*
Ev.: Mt 11,25-30
- Středa 30. 4. – nez. pam. sv. Zikmunda nebo sv. Pia V.**
1. čt.: Sk 5,17-26
- Čtvrtek 1. 5. – nez. pam. sv. Josefa, Dělníka**
1. čt.: Gn 1,26-2,3
nebo Kol 3,14-15.17.23-24
Ž 90(89),2.3-4.12-13.14+16
Odp.: 17c (*Pane, dej zdar práci našich rukou!*)
Nebo: *Aleluja.*
Ev.: Mt 13,54-58
- Pátek 2. 5. – památka sv. Atanáše**
1. čt.: Sk 5,34-42
Ž 27(26),1.4.13-14
Odp.: 4ab (*Jedno od Hospodina žádám, abych směl přebývat v Hospodinově domě.*)
Nebo: *Aleluja.*
Ev.: Jan 6,1-15
- Sobota 3. 5. – svátek sv. Filipa a Jakuba**
1. čt.: 1 Kor 15,1-8
Ž 19(18),2-3.4-5
Odp.: Řim 10,18b (*Všude na zemi pronikl jejich hlas.*)
Nebo: *Aleluja.*
Ev.: Jan 14,6-14

Breviář pro laiky

Uvedení	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
do první modlitby dne:	27. 4.	28. 4.	29. 4.	30. 4.	1. 5.	2. 5.	3. 5.
Antifona	471	518	1741	518	1357	1734	1673
Žalm	783	783	786	783	783	783	786
Ranní chvály:							
Hymnus	471	518	1742	518	1325	1734	1673
Antifony	472	935	1742	965	1325	998	1359
Žalmy	813	936	813	965	813	998	813
Kr. čtení a zpěv	514	520	1743	526	1326	1735	1674
Antifona k Zach. kantiku	515	520	1355	526	1358	1735	1360
Prosby	515	520	1744	526	1326	1724	1675
Záv. modlitba	515	1355	1355	1356	1358	1359	1360
Modlitba během dne:							
Hymnus	482	519	519	519	519	519	519
Antifony	474	519	519	519	519	519	519
Žalmy	474	940	955	971	987	1004	1019
Krátké čtení	476	521	1745	527	529	534	1676
Záv. modlitba	515	520	1355	527	530	533	1360
Nešpory:							
Hymnus	477	477	517	1746	517	1322	1736
Antifony	478	478	945	1747	976	1328	1009
Žalmy	478	478	945	1747	976	1761	1009
Kr. čtení a zpěv	513	516	522	1749	528	1329	1737
Ant. ke kant. P. M.	513	516	522	1356	528	1358	1737
Prosby	513	516	522	1750	528	1329	1731
Záv. modlitba	515	515	1355	1355	1356	1358	1359
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260

Matice cyrilometodějská s. r. o. nabízí z knih Karmelitánského nakladatelství

Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:
Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24,
771 11 Olomouc 1; e-mail: knihy@maticecm.cz,
tel.: 587 405 431, fax: 585 222 803

Giorgio Zevini - Pier Giordano Cabra: LECTIO DIVINA

Ediční řada Karmelitánského nakladatelství, která vychází z biblických textů nedělního i feriálního lekcionáře, jejichž poselství je dále rozvinuto metodou lectio divina. Nejprve je každá perikopa prostřednictvím krátké exegeze představena a zasazena do souvislosti. Komentář poukazuje na stěžejní myšlenky úryvku. Následuje krátká meditace, v níž se biblické poselství převádí do osobní roviny, a podněty pro modlitbu, inspirovanou biblickým textem. Po modlitbě nás úryvek z díla některého z církevních otců, reagující na liturgický text, přivede do stadia kontemplace. Na závěr je nám nabídnut jeden verš jako slovo, které si máme připomínat během celého dne. Tato řada může být přínosem pro všechny, kdo hledají soustavné vedení pro duchovní četbu Bible.

Dosud vyšly tyto díly:

- 1 - **Doba adventní** - brož., A5, 256 stran, 210 Kč
- 2 - **Doba vánoční** - brož., A5, 206 stran, 195 Kč
- 3 - **Doba postní a velikonoční triduum** - brož., A5, 400 stran, 295 Kč
- 4 - **Doba velikonoční** - brož., A5, 440 stran, 320 Kč - **NOVINKA**
- 6 - **Neděle liturgického mezidobí (Cyklus B)** - brož., A5, 272 stran, 220 Kč

Joachim Meisner: ZE SMRTI DO ŽIVOTA

Živým a neotřelým způsobem se kardinál Meisner ve svých promluvách (od Květné neděle až po slavnost Zmrtvýchvstání Páně) snaží přiblížit tajemství naší víry: smrt a zmrtvýchvstání Ježíše Kris-

ta. Hovoří zde o „zlidštění Boha“, které má za následek „zbožštění člověka a země“. To je vysoká a vznešená představa o Bohu, který přišel z lásky k nám na tento svět; ale též o člověku, který je od svých osobních Velikonoc - křtu - v Boží náruči. A proto platí dávná slova papeže Lva Velikého: Křesťane, poznej svou důstojnost!

Brož., zúž. A5, 136 stran, 129 Kč

Johanna Koppová: STARÝ ZÁKON - KNIHA PRO DNEŠNÍ DOBU

Nový zákon můžeme v celé jeho hloubce pochopit pouze na pozadí Starého zákona. Proto se autorka snaží v této knize podat stručný přehled o dějinách Izraele od Abrahama až po Ježíše a rozkrýt je s pomocí klíčových textů, jako jsou dějiny smlouvy mezi Bohem a jeho vyvoleným lidem. A chce také ukázat, jak se v Ježíši Kristu naplnila všechna Boží zaslíbení Starého zákona.

Brož., zúž. A5, 148 stran, 139 Kč

Bernhard Hülsebusch: SÍLA I ŠARM (Příběh Jana Pavla II.)

Tato kniha seznamuje s životní poutí současného papeže formou krátkých epizod, které ukazují sílu jeho osobnosti často i v situacích, kde by to čtenář ani nečekal.

Brož., zúž. A5, 90 stran, 95 Kč

772 00 Olomouc 2
147/2002
P.P.

TZ

771 11 Olomouc 1
Dolní nám. 24
Matice cyrilometodějská s. r. o.